Akbaba

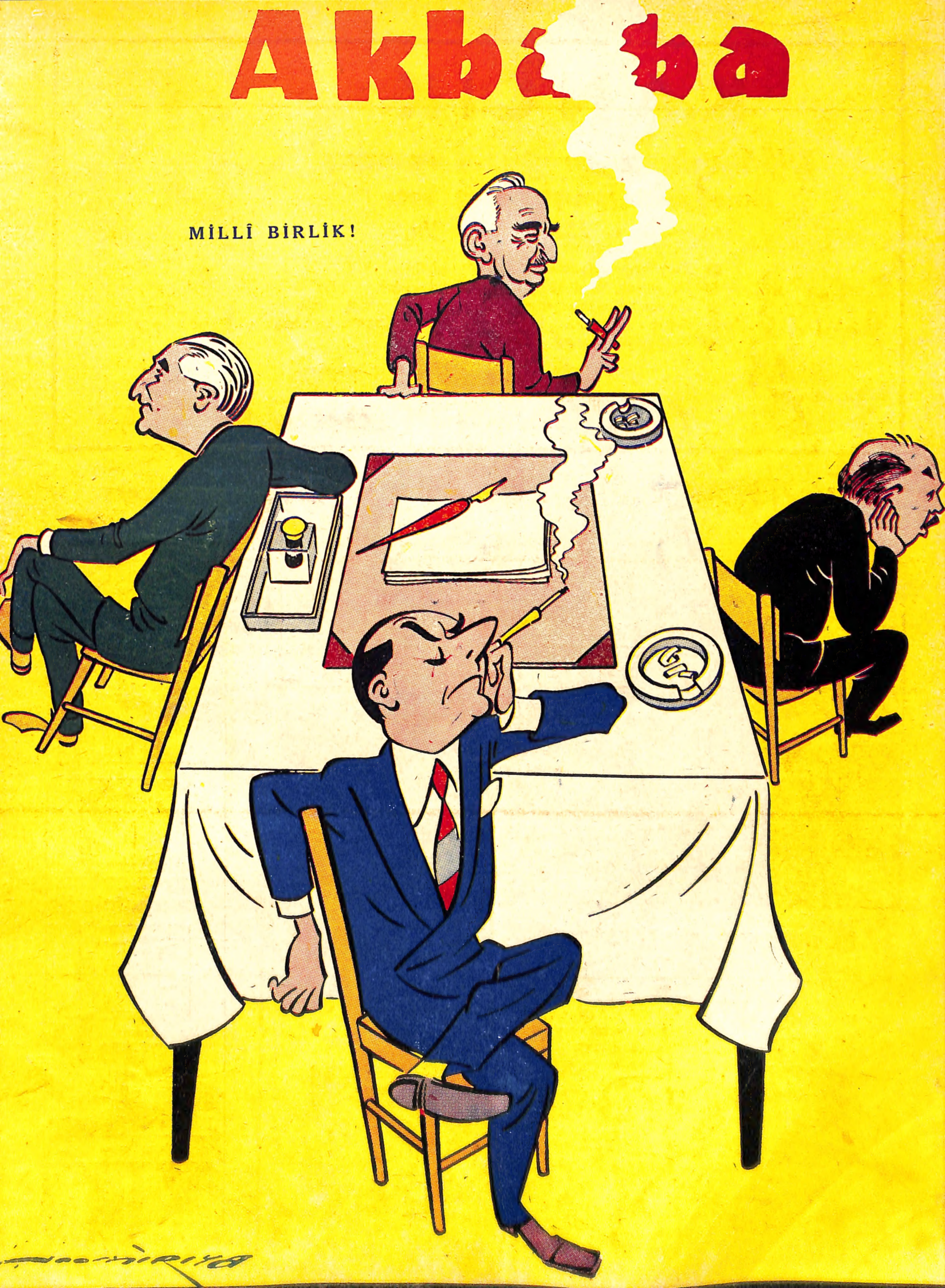

KANCIK

1956 yılının en güzel romanı

Okumağa doyamıyacağınız eser !

Türkçeye çeviren: *Hamdi Varoğlu*

- Bu roman, yepyeni bir teknikle yazılmıştır.
- Bu roman, üstad Hamdi Varoğlu tarafından en güzel türkçe ile dilimize çevrilmiştir
- Bu romanı okurken onun havası içinde yaşıyacaksınız.
- Aşk bu romanda... Fuhuş bu romanda... San'at bu romanda... Macera bu romanda Cinayet bu romanda!

Akbaba Yayınları Büyük Eserler Serisinin üçüncü kitabı

BEŞ RENKLİ KUŞE KAPAK İÇİNDE. 2 LİRADIR.

Salı günü çıkıyor

Bu İyi mamule daima güvenebilirim!

Bunun içindir ki, onu, muntazaman satın alırım.

Hakikaten, ailenizin, çocuklarınızın ve sizin sıhhatınız bahis mevzuu olduğu zaman, VİTA, size, pek âlâ yardım edebilir.
VİTA, öyle kalitesi yüksek sâf nebatî yağlarla imal edilmiştir ki bu mamuldeki, hiç bir madde, sıhhatınızı bozmaz. Bilâkis, VİTA satın almakla kolay hazmedilir, lezzetli ve besleyici bir mamul kullandığınızdan emin olursunuz.
Ve, bütçenizde bir ferahlık hissedeceksiniz çünkü VİTA çok ucuz bir fiata satılıyor.

VİTA
2 veya 5 kiloluk kapalı kutularda ve 17 kiloluk tenekelerde satılır

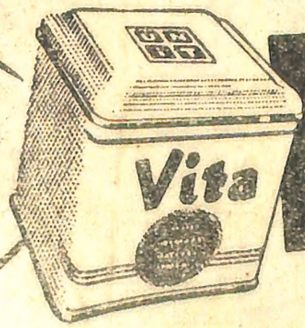

Vita

ile bütün yemekleriniz daha nefis olur

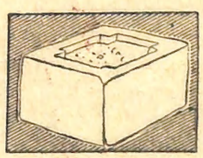

beyaz sabun çamaşır içindir

Kremli

PURO

cildiniz içindir

PURO sizi güzelleştirir

Bol Köpüklü · Nefis Kokulu

PURO

Tuvalet Sabunu *100 de 100 saftir*

SAYI : 212 C.: 9 5 NİSAN 1956 ★ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ, MİZAHİ GAZETE ★ SAHİBİ : YUSUF ZİYA ORTAÇ

Akbaba

DAĞ BAŞINI DUMAN ALMIŞ !..

İÇ manzara D.P. nin ilk günlerine ne kadar benziyor: Mitingler, nutuklar, törenler... Hâlâ, dağ, taş, bir ağızdan aynı marşı söylüyoruz:

Güneş ufuktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar!..

Bir gün değil, bir ay değil, bir yıl değil... On bir sene bu!.. Ne yürümekle bitmez yol, ne beklemekle doğmaz güneşmiş!.. Çocuk olsa, dokuz ayda doğardı. Biz, kadınlı erkekli, yirmi dört milyon insan, dokuz doğuruyoruz, o hâlâ doğmuyor!..

Bilirsiniz, kutuplarda yılın altı ayı gece, altı ayı gündüzdür. Gelsinler de Türkiye'yi görsünler. Hangi altı ay?.. Yüz otuz iki aydır hâlâ türküsünü çağırıp bekliyoruz:

Güneş ufuktan şimdi doğar!..

Acaba doğdu da biz mi farkında değiliz yoksa?.. Osman Bölükbaşı, beklemekten içi Fiyzan çölüne dönmüş, bardak bardak su içiyor: Antepte sekiz bardak!.. Maraşta dokuz!..

İster misiniz bu hararetli muhalefet yüzünden memlekette bir de su buhranı başlasın?..

Aman sayın C. M. P. lideri, merhamet!.. Malûm ya, mübarek ecdadımız «İki su bir ekmek yerini tutar» buyurmuşlar. Bir de susuz kalırsak: buyurun cenaze namazına!..

Yalnız, merak etmeğe başladım: Ufuktan şimdi doğacağını beklediğimiz bu güneş, hangi güneş acaba?..

İsmet İnönü ile Adnan Menderes'in, yüzlerini ayni ufka çevirmiş, ayni güneşi beklediklerini sanır mısınız?.. Aah, türkü ayni türkü ama, güneş ayni güneş değil!..

Hattâ, Fevzi Lütfü Karaosmanoğlu başka güneş bekliyor, Sadık Aldoğan başka!

Bu arada, işini karanlıkta görenlerin, güneşten kaçan yarasalar gibi, ha doğdu, ha doğacak diye tirtir titrediği muhakkak ...

Politikacılar hangi güneşi beklerlerse beklesinler, şimdilik, kardan, yağmurdan, soğuktan illâllah diyen halk efendimizin beklediği bir tek güneş var: Fukara babası yaz güneşi!

Beklemediği de bir tek güneş var. Şairin:

Mâr-ı sermâ - dideye Rabbim güneş göstermesin!

Dediği, kış yılanını dirilten güneş!..

Biz de Tanrıdan ona güneş yüzü göstermemesini dileyerek türkümüzü çağıralım:

Güneş ufuktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar...

Nasrettin Hoca gibi, bir ümidimiz şu 1958 râkımlı dağın ardında kaldı!

Yusuf Ziya ORTAÇ

GÖRMEK

Gözlükçüler Dernegi feryadı basmış: «Memlekete gözlük camı ithal edilmiyor. Vatandaşlarımız bu yüzden göremiyorlar!..»

Bu feryat şaka gibi geliyor insana. Sahiden görülecek bir şeyimiz kaldı mı?.. Acaba neyi görecekler? Hiç kimse kendi halini görmek istemez. Evet, evet anladım, herhalde herkes birbirinin halini görüp de gülmek istiyor.

— Hiç münhal yerimiz yok!.
— Bucak başkanının tavsiye kartı girecek kadar da yeriniz yok mu?..

İmambayıldı mı, Karnıyarık mı?

Amerikadan bize yalnız sarışın bomba, esmer bomba, çiklet gözlü, kasık bağı kraliçesi modası gelmedi. Bir de işin belden yukarı, beyin eğlenceliği, münazara var.

Amerikadaki seçim kampanyasında Eisenhover'e yenilen rakibin:

— Tebrik ederim, o benden daha güzel yalan söyledi, kazandı, dediğini duymuşsunuzdur.

Güzel yalanın zaferini kabul etmek, demokratik centilmenliktir. İşte bugün, üniversite gençliğinin oyanlandığı münazara, düşüncenin önüne atılmış böyle bir avuç eğlencelik kabak çekirdeğidir.

Bazan hâdiselerin kendi hicvi, mizah sanatını bile yaya bırakıyor. İncir çekirdeğini doldurmayan saçmalıklarla lâf ebeliği yapmak, «İçki mi, yoksa zamparalık mı?..» gibi münazara konuları, Üniversite gençliğini de bıktırmış olacak ki, Fakülteler arası münazarada daha caddî (!) bir konu bulmuşlar: «İmam bayıldı mı, Karnı yarık mı?»

Memleketin dört bir tarafına yayılan partici çığırtkanların da yaptığı bundan başka bir şey değil, «Sen mi, ben mi?»...

Bakalım hangisi kazanacak, imam bayıldı mı, karnı yarık mı, musakka mı, yoksa patlıcanın oturtması mı?..

DEHŞET ÇETESİ

Yoksul çocukları koruma derneği başkanı, sokakta bulduğu bir serseri oğlanı himaye maksadiyle önce soruya çekiyordu. Sordu:

— Baban ne yapıyor?
— Boyuna içiyor...
— Ya annen?
— O da içiyor...
— Başka kardeşin var mı?
— Benden önce üç tane doğmuş, ölmüş. Benden sonra bir tane doğdu...
— O nerde?
— Tıb fakültesinde...
— İmkânı yok ayol. Ne yapıyor orada?
— Hiiç. Bir kavanoza koymuşlar, gelene geçene gösteriyorlar!

İKTİSATÇI THORNBURG

Neler Anlattı?..

Başvekil Adnan Menderes'in şahsî davetlisi olarak memleketimizde bulunan Amerikalı İktisatçı Mr. Max Weston Thornburg, bir basın toplantısı yapmıştır. Basın toplantısında Mr. Thornburg ile muhabirimiz arasında şu ilgi çekici konuşma geçmiştir:

— Mr. Thornburg, bize hangi diş macununu tavsiye edersiniz?

— Ben, Başbakanımızın hususî davetlisi olarak geldiğim için, bu sorunuzu cevaplandırmakta mazurum.

— Haklısınız. Çok mühim bir sorum daha var. Uzun paçalı don mu, yoksa kısa kilot mu daha sıhhî ve iktisatlıdır?

— Hiç bir zaman iç çamaşırlarınıza karışmak istemem.

— Çok doğru Mr. Thornburg, ceketlerin tek düğmeli mi, iki düğmeli mi, yoksa üç düğmeli mi olmasına taraftarsınız? Bu yüzden partilerimiz arasında ihtilâf var.

— Çok mühim bir noktaya temas ettiniz. Fakat siyasî meseleler üzerinde konuşmam doğru değil...

— Affedersiniz... Macarlara karşı futbolda kazandığımız zafere ne buyurulur?

— Bu, bir dış politika meselesidir. Takdir edersiniz ki, bu hususta konuşmam doğru olmaz. Siz hep çok ciddî meseleler üzerinde konuşuyorsunuz.

— Sizi sıktım, affedersiniz.

— Hayır... Biraz da havaiyat üzerinde konuşsak demek istiyorum.

— Doğru, Mr. Thornburg.... O halde sudan şeyler konuşalım. Türkiyede hayat standardı nasıl yükselir?

— Hiç şüphesiz, daha iyi bir hükûmete sahip olmakla... Anladınız değil mi? Tekzip etmeme lüzum var mı? Yani bugünkü gibi iyi bir hükûmet demek istedim.

— Anlıorum Mr. Thornburg, anlıyorum. Hiç anlamaz olur muyum? Size eğlenceli bir soru daha: Hayatı nasıl ucuzlata biliriz?

— Daha kuvvetli bir hükûmete sahip olmakla... Siz böyle yazmayın. Bunun bir cümlesi eksiktir. Yâni bugünkü gibi, kuvvetli bir hükûmet... Anladınız değil mi?

— Anladım... Anladım Mr. Thornburg. Bir komik sual daha: Senenin yarısında buğday ihraç edip te, öbür yarısında buğday ithal etmemenin çaresi nedir?

— Daha uzağı görür bir hükûmete sahip olmaktır. Ertesi gün tavzih etmeme lüzum var mı? Tabiî bugünkü gibi, uzağı görür bir hükûmet demek istediğimi anladınız.

— Elbette anladım Mr. Thornburg. Siz hiç merak etmeyin, anladım. Bir hafif soru daha. Dış borçlar meselesi üzerinde...

— Evet... anlıyorum... Daha sağlam anlıyorsunuz değil mi?.

— Anlıyorum, bugünkü gibi..

— Evet...

— Paramızın değe...

— Anladım... Daha kuvvetli anlıyorsunuz tabii...

— Evet, evet... Bugünkü gibi.

— Tamam... Anladınız.

— Şu kredi... Anlıyorsunuz.

— Anlıyorum... Daha iş bilir... ,

— Anladım Mr. Thornburg... Bugünkü gibi...

— Sizinle çok iyi anlaşıyoruz.

— Evet, ne kadar iyi anlaşıyoruz. Herkes bizim gibi anlaşsa, memleket güllük gülistanlık olur. Muhalefet diye bir şey kalmaz ortada... Anladınız değil mi?..

— Anlamaz olur muyum hiç? Anladım...

— Bugünkü gibi.

— Sağlam...

— Anladım...

— Kuvvetli...

— Evet...

SIR

Antalya köylerinden birinde bir kız ameliyatla erkek olmuş. Yeni kişiliğinin duygularını soran gazetecilere şöyle demiş:

— Erkek oldum diye çok seviniyorum ama, hiç evlenemiyeceğim, diye de üzülüyorum. Nasıl evleneyim? Bütün kızların, kadınların sırlarını biliyorum. Hiç evlenemem...

Bu erkek olan kızın sözlerine bakıp, anadan doğma erkek olduğumuza dua edelim. Eğer ameliyatla erkek olsaydık, bizde sırlarını bildiğimiz kadınlarla evlenemezdik te, belki de insanlığın kökü kururdu.

□

NETİCESİ

— Vay, dedi Murtaza, bu ne şık elbise? Benim terziye diktirmiştin değil mi? Benim gönderdiğimi de söyledin miydi bari?

— Tabiî söyledim, dedi Murtaza, bunun için de dikiş parasını peşin aldı!

□

ASFALT!

Annesi, okuldan dönen Oğuz'un üstüne yürüdü:

— Bu ne hal?.. Bu ne kıyafet? Tepeden tırnağa çamurlara batmışsın... Ben sana asfalt yoldan gelme diye tenbih etmedim mi?..

□

ANKARADAN PORTRELER :

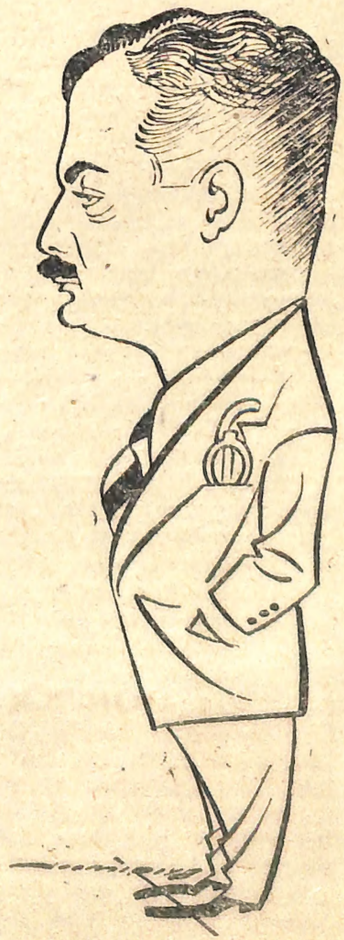

Sümerbank'ın Babaoğlu!..

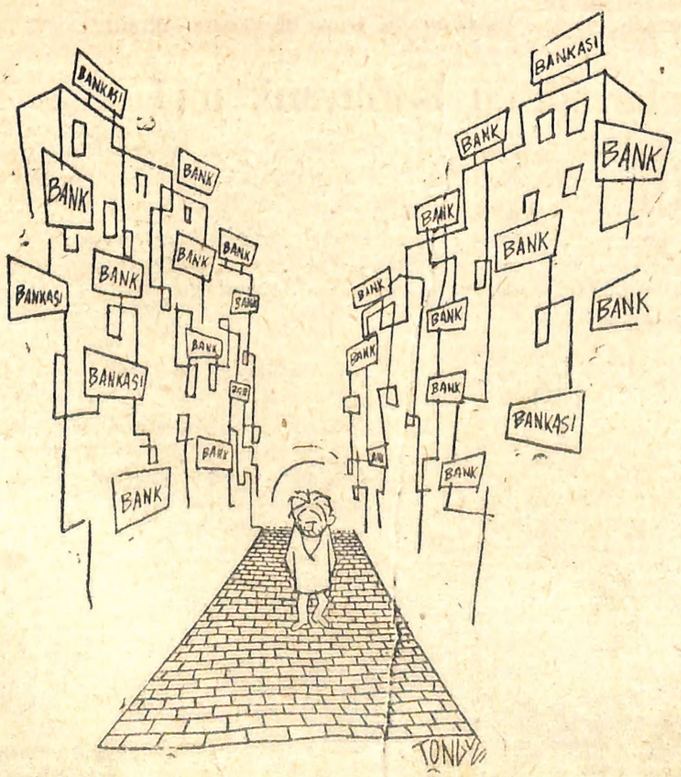

«BİR GARİP ADAM!..»

ÇOK ALÂMETLER BELİRDİ

Salamon, Yasefe tesadüf etti:

— Yasef, dedi, senin paran Yıldırım-Bank'taydı, diyil mi?

— Oradadir... N'olacak...

— Hemen yit, çek... Veznedari yordum, pasaport çikâriyordu!

□

PERDE

— Hayret... diye sordu müşteri, odanın perdeleri yok mu?

— Maalesef, dedi üzülerek otelci, maalesef yok. Ama bu seferlik pabuçlarınızı yatak çarşafına silin isterseniz!

□

HABERİN ÇEŞİDİ

Hekim, karşısındaki genç kadına:

— Hamfendi, size gayet iyi bir hâvadis vereyim... diye başladı.

— Bana hamfendi demeyin. Küçük hanım deyin. Evli değilim ki?

Doktorun suratı asıldı:

— Öyle mi? O halde, küçük hanım, size bir kara haber vereyim...

DESTAN

Dinleyin başımdan geçen ahvali,
Hikâye edeyim bir bir ey ihvan!
Dünyanın büsbütün değişti hali,
Yaşadıkça neler görüyor insan!

Bir nisan akşamı, ikindi vakti,
Tükettim cebimde son kalan nakti,
İçimi yakan bir başka firkatti,
Yüreğimde ateş, başımda duman!

Manavda meyveyi seçemez oldum,
Bakkalın önünden geçemez oldum,
Şerefe bir kadeh içemez oldum,
Radyomuz misali dilimde aman!

Çarşıya uymuyor evdeki pazar,
Fiyatlar, kapıdan girerken azar!
Bulsam, gireceğim ucuz bir mezar,
Budur beklediğim en büyük ihsan!

İşler gelmez oldu artık şakaya,
Döndük ailece patlak Deka'ya!
Rahmet okuyoruz Hasan Saka'ya!
Bir tatlı masalmış şu evvel zaman!

Halimiz, dillerde efsane olsun,
Mebuslar çoğalsın, bin tane olsun,
Daha ne isteriz? Daha ne olsun?
Çok şükür arapça okundu ezan!

ÇİMDİK

— Eyvah!.. Neler söyledimse hepsini de yazmışlar!..
— Sana kaçtır söylüyorum, önce tekzip yaz, gönder gazetelere, sonra konuş diye!..

Sayın, Saygı değer, Pek sayın!..

Saltanat zamanında, her şahsın rütbesine, pâyesine uygun, «fahametlû» «izzetlû» «saadetlû» «atifetlû» gibi kişilerin adlarından önce birer saygı sıfatı söylemek mecburiyeti varmış. Fahametlû Ali Paşa Hazretleri denmezse, Ali Paşa'ya hakaret olurmuş.

Vatandaşları eşit sayan Cumhuriyet, bu yapmacık saygıyı dalkavukluğu kaldırdı. Ama itiraf edelim ki, babadan kalma bu huyumuzu içimizden sökemedik. Eski saygı deyimlerinin yerine yenileri geçti: Sayın, çok sayın, saygı değer...

Örneğin, vâlimizden söz etsek, biz de sayın vâlimiz diyoruz. Bir bakana, «sayın bakanımız» diye yazıyoruz. Oysaki bu makamlar «sayın vâlilik» «sayın bakanlık» değildir. İş öyle oldu ki sayınsız konuşma artık bir küçümseme gibi oluyor.

Gazetelerden birinde şöyle bir teşekkür ilânı var:

Sayın Reisicumhurumuz Celâl Bayar.

Sayın Başvekilimiz Adnan Menderes.

Sayın M. M. V. Şemi Ergin

Sayın Çalışma V. Mümtaz Tarhan

Sayın İstanbul Milletvekili Nazlı Tılabar

Sayın Kastamoni...

Bu ilânda 86 kelime var. Bu 86 kelimenin 16 tanesi «sayın» dır.

Acaba bu sayın kişiler, adlarının başına bir sayın getirmesek, değerlerinden kaybederler mi, darılırlar mı, kızarlar mı? Hiç sanmam...

Bu «sayın» hastalığından kurtulamadığımıza göre, her makamın başına bir de sayın eklesinler de, bizi bu Osmanlı dalkavukluğundan kurtarsınlar. Sayın Bakanlık, sayın valilik, sayın milletvekilliği, sayın vatandaş, sayın Ahmet, sayın Ayşe... Başka çaresi yok...

Teşekkür

Teknik arıza dolayısiyle, dün akşam yemeğinde kıymetli

İSTANBUL RADYOSU'nun

on dakika susarak, bize başımızı dinleme fırsatı verdiğinden dolayı, sayın gazetenizin teşekkürlerimize vesile olmasını rica ederiz.

Komşu Radyosundaa hasta bir aile

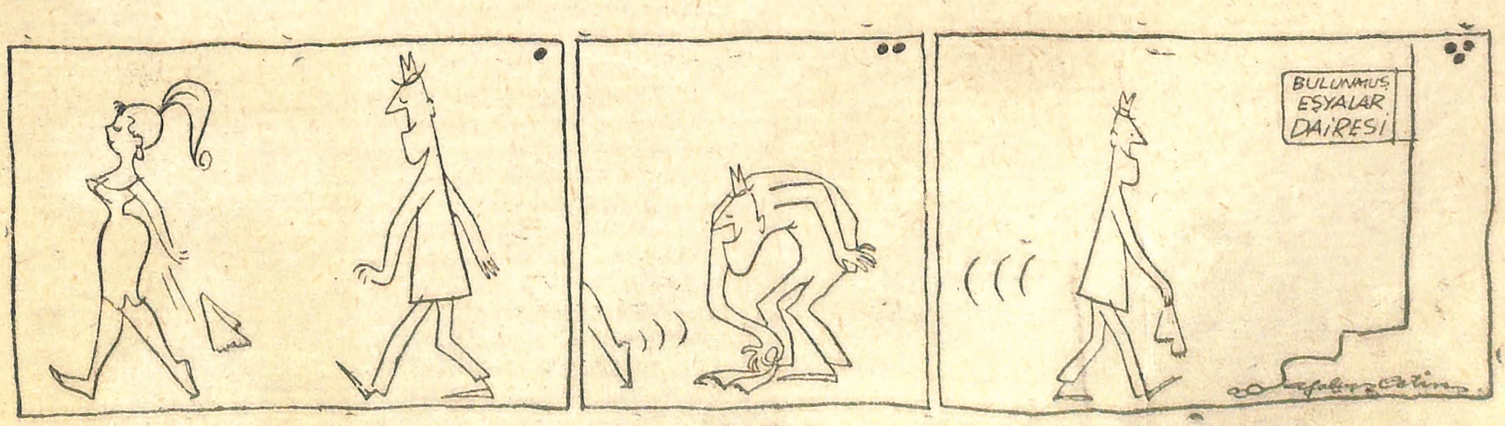

YAZISIZ!..

Şüpheleniyorum...

İsmail Bey, İkinci Dünya Savaşının ilk yıllarında bir şirketin veznedarıydı. Üç çocuk, bir kadın, bir de kendisi, beş kişilik aileyi geçindirmek kolay mı? Hele o darlık yıllarında... Bu yüzden, veznedarlıkla ilgili, başından hoşa gitmiyen bir olay geçti. Patron işi çaktı. İsmail Beyi çağırdı. Patron çok ters, çok sert bir herif olduğu için, İsmail bein ödü patladı. Polise, savcılığa telefon etmiştir, diye düşünüyordu. Umduğu gibi çıkmadı. Dokuz yıldır yanında çalıştığı patronu ilk defa bu kadar yumuşak, bu kadar güleçti.

— Buyrun, oturun İsmail Bey, dedi. İsmail Bey, patronun karşısındaki koltuğun içine büzüldü. Patron tane tane:

— İsmail Bey, dedi, size elimden gelen iyiliği yaptım. Dokuz senedir ekmeğimi yiyorsunuz. Çoluğunuz çocuğunuz bu sâyede geçiniyorlar. Müesseseme yetmiş beş lira aylıkla girdiniz. Maaşınızı artırdım, doksan lira yaptım. Daha ne yapayım? Nasıl eliniz vardı da bu işi yaptınız? Benim gibi adama bu yapılır mı?

Patronun yumuşak sözlerinden İsmail Bey ümide kapıldı; galiba hırsızlığını affedecekti. Koltuğun içine büsbütün büzülerek, gözleri yırtık papuçlarında,

— Hakkınız var Beyefendi, dedi, ben bir vicdansızlık yaptım. Pek sıkıntıda kalmıştım. Maaşımdan yerine korum diye kasadan elli lira aldım. İlk aylığımdan keser siniz efendim...

Patronun birdenbire suratı asıldı,

— Yooo!. diye bağırdı, göz yumamam... Olmaaaz!.. Göz yumamam!.. İsmail Bey, İsmail Bey, kendinize gelin! Vaktiyle benim de başıma geldi. Ben namussuz bir herifin yanında kırk liraya kâtip duruyordum. Alçak herif, garsonlara bile elli lira bahşiş verirken, on lira için beni hapislerde yatırdı.

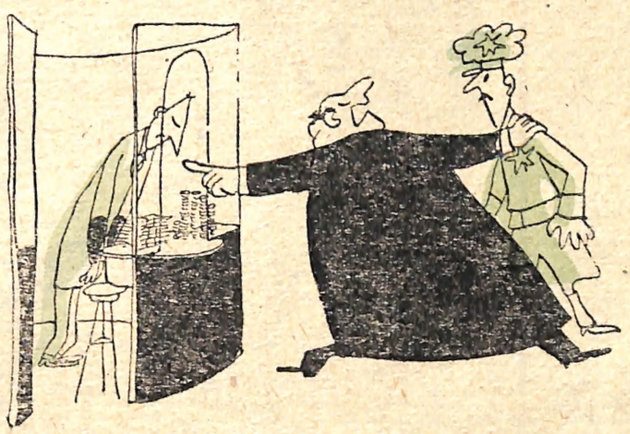

Olmaz İsmail Bey, cezanı çekeceksin!..

İsmail Bey cezasını çekti. Güveni kötüye kullanmaktan bir yıl hapis yattı. Karısı ile kızı, o hapiste yatarken, fabrikalardan aldıkları çorap konçları ve fanelâ kollarını evde dikerek geçindiler.

İsmail Bey hapisten çıkınca, elden düşme bir çorap makinesi uydurdu, makineyi evinin iki odasının birine kurdu. Derken çorap makinesi ikileşti, üçleşti. Arkadan bir de dokuma tezgâhı kurdu. Karısı, kızları, kendisi çalışmaya başladılar. İş gittikçe büyüdü. Topkapı'da beş tezgâhlı bir dokuma atelyesi kurdu.

İkinci Dünya Savaşı sona erdiği zaman İsmail Beyin atelyesi, içinde yüz kırk işçi çalışan bir dokuma fabrikası olmuştu.

Bir sabah fabrikanın üçüncü katındaki idare kısmına gelen memurlar şaşırıp kaldılar. Kasa açıktı, ama paralar duruyordu.

İsmail Bey Cihangir'deki apartımanında, yeni evlendiği ikinci karısının koynundan daha çıkmamıştı. Kendisine telefon ettiler. İsmail Bey, kanarya sarısı Buick arabasiyle fabrikaya geldiği zaman, polisler çoktan soruşturmaya, araştırmaya başlamışlardı.

Fabrikanın müdürü, İsmail Beye raporu verdi:

— Kasada 178 bin lira varmış. Sabahleyin muhasebeci saydı, 350 lira eksik... Öbür paralar, bonolar, senetler hep yerinde... Kasa da açık...

Polis hiç bir iz bulamadı. Soruşturmayı yürüten sivil komiser, akşama doğru, İsmail Bey'e,

— Beyefendi, dedi, hırsızlığın mâhiyetini şimdilik çözemedik. Yalnız gece bekçisinden...

İsmail Bey komiserin sözünü kesti,

— O çalmaz, dedi, çünkü, bir kere bekâr, fabrikada yatıp kalkıyor. İhtiyacı az. Köyden de yeni geldi. Daha gözü açılmamıştır.

— O halde, kapıcı...

— Hayır, o da çalmaz. Çünkü ona bir defa yüz elli lira aylık veriyorum. Sonra da, biliyorum, kırpıntıları çalıp satıyor, aylığını dört yüze getiriyor. O çalmaz.

— İşçileriniz arasında hırsızlıktan sabıkalı biri var, acaba o...

— O değildir... Eğer o çalsa, üç yüz elli lira değil, bütün paraları çalar.

Hırsızlık masası komiseri üzerinde durduklarını birer birer saydı. İsmail Bey, hepsini de bir gerekçe ile savundu. Sonra komiser ona sordu:

— Siz kimden şüpheleniyorsunuz Beyefendi?

İsmail Bey düşündü, düşündü,

— Tamam, buldum, dedi, parayı çalanı buldum. Hırsızı buldum. Muhakkak o çalmıştır.

— Kim Beyefendi?

— Muhasebede çalışan bir kâtip var, Zeki... işte o!

— Fakat Beyefendi, ben soruşturdum, pek namuslu bir genç... Çok da çalışkanmış.

Sakın...

— Hayır o çalmıştır.

— Yanılmıyasınız...

— Asla!.. O çalmıştır.

— Ama...

— O çalmıştır, diyorum size. Ondan şüpheleniyorum.

— Şüphenizin sebebi?

— Çünkü... Evet, evet, o çalmıştır. Muhakkak o çalmıştır.

— Elinizde deliller var mı?

— Var. Hem de çok kuvvetli. Söyliyeyim birer birer... Bir defa bu adam günde on saat çalışır, imanı gevrer, eline ayda yüz seksen lira geçer. Bu zamanda hamallar bile ayda beş yüz lira kazanıyor. Bu herif çalmaz da ne yapar?

— Ama Beyefendi...

— Hayır, hayır... ondan şüpheleniyorum. Anası, karısı, üç çocuk... Tam altı kişi... Ayda yüz seksen lirayla kuru ekmek bile yiyemez. Çalmazsa nasıl geçinir...

— Belki...

— Şüphelerim onun üstünde toplanıyor. Ev kirası, yol parası, üst baş... Hiç yüz seksen lira yeter mi? Tabii o çalmıştır...

— Fakat...

— Fransada leylekleri koruma cemiyeti kurmuşlar...
— Asıl Türkiye'de kurmalı... Bütün ömürleri bizim gibi lâklâkla geçiyor!..

Yazısız!..

— Elinden hergün binlerce lira geçiyor. Sonra da ayda yüz sekden lira...

Hiç şüphesiz çalmıştır. Çalmasın da ne halt etsin...

Komiser, patronun ağır şüpheleri karşısında kâtibi savunuyordu. İsmail Bey, kâtibini çağırdı. Kâtip süklüm püklüm içeri girdi.

— Buyrun Zeki Bey...

Kirli sarı yüzlü, avurdu çökmüş, sıska genç koltuğun içine büzüldü. Patron yumuşak, güleç bir yüzle tane tane,

— Zeki Bey, dedi, size elimden gelen iyiliği yaptım. Altı senedir ekmeğimi yiyorsunuz. Fabrikama yüz yirmi lirayla girdiniz, aylığınızı 180 lira yaptım. Daha ne yapayım? Nasıl utanmadan, arlanmadan kasamdan 350 lira çaldınız? Vicdanınız sızlamadı mı?

Zeki Bey'in gözleri doldu,

— Hakkınız var Beyefendi, dedi, ben bir namussuzluk yaptım. Pek sıkıntıda idim. Anlaşılmaz diye kasadan 350 lira aldım. İlk iki aylığımı kesersiniz efendim...

İsmail Bey'in birdenbire suratı asıldı.

— Yooo!.. diye bağırdı, olmaaaz! Kendinize gelin Zeki Bey... Vaktiyle ben, alçak, namussuz bir herifin yanında doksan liraya çalışıyordum. Hergele bir kumar masasında 40 bin lira bırakır, kılı bile kıpırdamazdı da, 50 lira için beni hapislerde çürüttü. Hırsızlar cezasını çekmeli Zeki Bey...

Kâtip Zeki, sivil komiserin yanında suçunu itiraf ettiği için iki polisle savcılığa gönderildi.

İsmail Bey hiddetinden bağırıyor, çağırıyor, odasında bir aşağı bir yukarı geziniyordu. Komiser, İsmail Beyi yatıştırmak için,

— Beyefendi, neden bu kadar sinirleniyorsunuz? dedi, çok bir para almamış. Maşallah durumunuz da iyi... Üstelik suçunu itiraf etti. Cezasını da çekecek...

İsmail Bey,

— Ben üç yüz elli lirada değilim, dedi. Bir adam daha yetiştirdik. Başımdan geçti de bilirim. Bir sene sonra piyasada bir milyoner daha doğacak... Zâten işler durgun, kazancımızın bir kısmını da herif alacak... Al sana yeni bir rakip... İşte ben ona kızıyorum... Ne diye böyle şeylere tenezzül ederler, namuslarıyla çalışsalar ya...

YENİ REKOR

Gün geçmiyor ki bir rekor kırmıyalım. Posta İdaresi yeni bir rekor daha kırmış. Normal olarak mektubun iki günde geldiği Babaeski'den İstanbula bir telgraf tam on günde gelmiş... Biz de hiç bir şeyi beğenmez, hemen muhalif kesiliriz. İyi ki on günde gelmiş. Ya telgrafı çeken adamın işi daha acele olsaydı da, telgraf çekeceğine telefon etmeye kalksaydı. On günde değil, on ayda konuşamazdı, bir on katı para verirdi iki, aklını kaçırır, timarhaneyi boylardı üç...

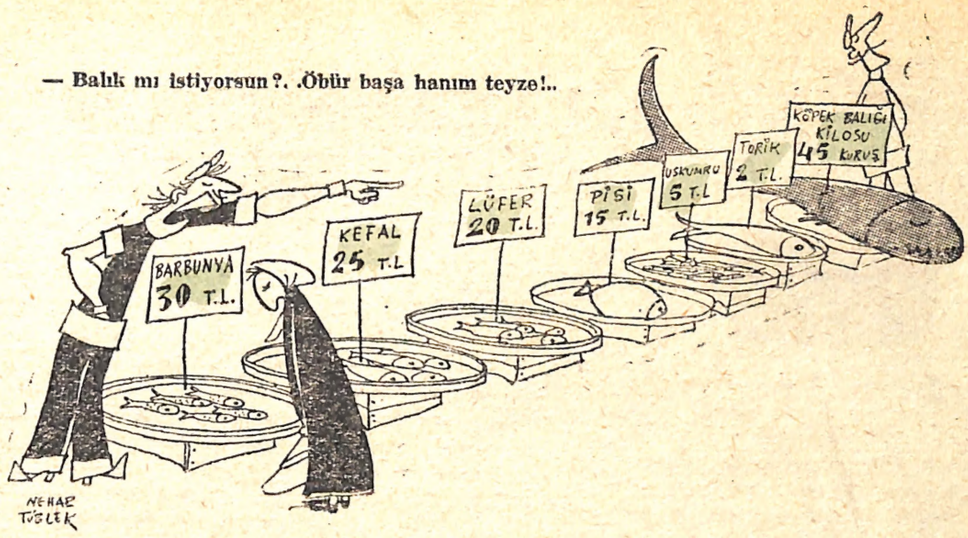

— Bu lokanta kalabalık, başkasına gidelim!..

DELİ İLE BUDALA

Otomobil, akıl hastahanesinin tam kenarında durdu: Lâstik patlamıştı. Değiştirmek lâzımdı. Aradılar, taradılar, kriko yok... O sırada onları seyreden bir «hasta» seslendi:

— Yahu, telâş etmeyin... Üç tekerleğin altına irice birer taş yerleştirirseniz, dördüncüsü nasıl olsa havada kalır, değiştirirsiniz...

Şaşmıştılar bu işe. Birisi seslendi:

— Sizde bu akıl varken, neden içeri tıkıldınız?

Deli güldü:

— Deliysek, bunu akıl etmiyecek kadar budala değiliz ya!

MÜŞTERİ DEDİĞİN

Gazino garsonlarından biri, arkadaşına çıkışıyordu:

— Ulan git söyle şu herife, defolsun artık, kapıyacağız...

Arkadaşı istifini bozmadı:

— Bırak uyusun, dedi. Şimdiye kadar beş kere gittim uyandırdım. Her seferinde hesabı istiyor ve her seferinde ödüyor...

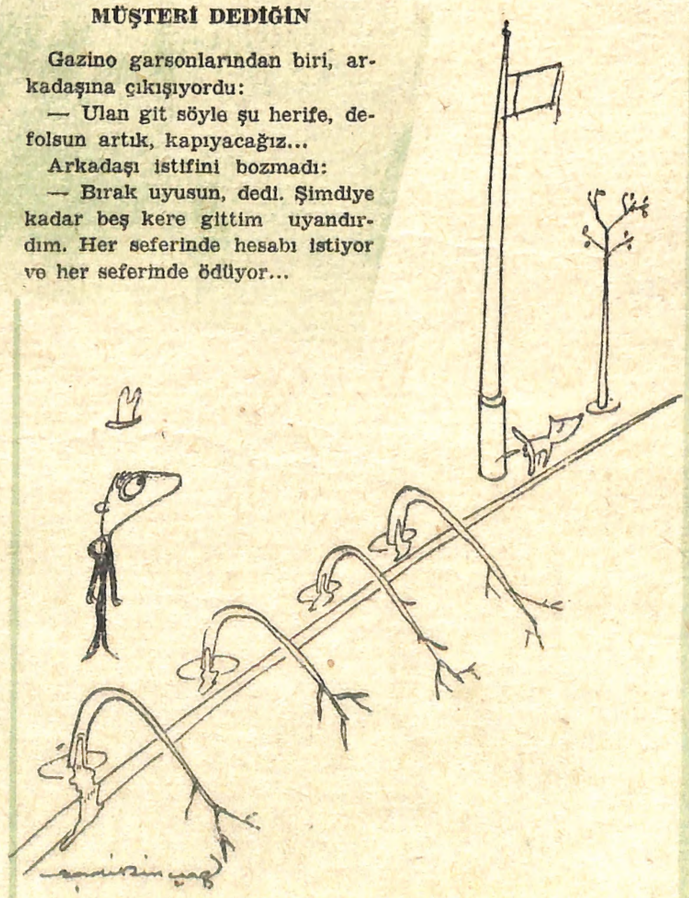

YAZISIZ!..

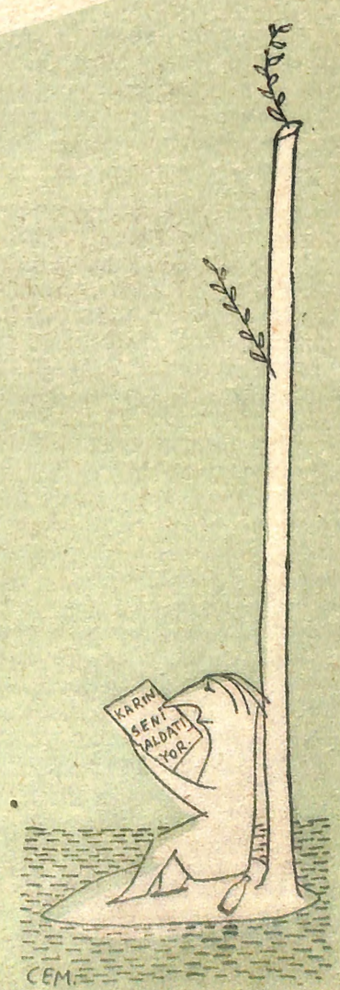

YAZISIZ!..

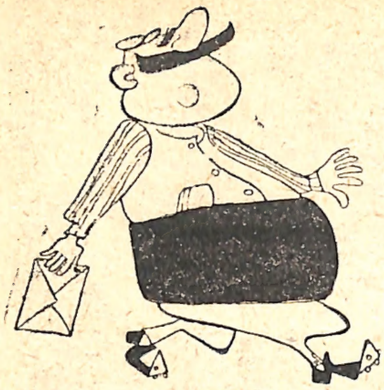

DEMOKRAT PARTİDEN İstifa Mektupları

Pek sayın büyüğümüz ve saygı değer partimizin kurucusu ve sayın başkanımız Sayın Adnan Menderes Beyefendinin huzurlarına takdim kılındı.

Yüksek bi huzura.

Evvelâ üzerimize farz olan selâm resmini ifadan sonra, mahsus selâm edip, sıhhat ve âfiyette olmanızı beş vakitte canab-ı Mevlâdan niyaz ile hatır-ı şerifinizi istifsar ile en derin hürmetlerimin kabulünü saygılarımla arz ve rica ederim efendim.

Eğer ki bu taraftan sorup sual edecek olursanız, benim size kardeşâne tavsiyem, hiç böyle sorgu süale kalkmamanızdır. Zira bizim tarafın ahvâli, sizin tarafın ahvâlinden daha iyi olmadığı gibi, gün günden daha da fazla demokrasiye doğru hızla yuvarlanmaktadır. Sizin arap saçına dönen karma karışık işler arasında başınızı kaşımaya vaktiniz olmadığını bildiğim halde, eğer şu nâçiz mektubumu okumak için bir kaç dakikanızı bana verirseniz, derecesiz derecelerde memnun olacağım gibi. aynı zamanda beni bahtiyar ve mesut edeceğinize her zaman için emin olabilirsiniz.

Bu mektubu yazmaktaki maksadımın hakikî esbabına gelince, parti işlerindeki idealistliğimin yüzünden uğradığım haksızlıklara ve daha fazla mağduriyetime meydan verilmiyerek, benim nasıl temiz süt emmiş bir vatan evlâdı olduğumu anlamanızdır.

Bendeniz öyle, on ikiye beş kala demokratlarından değilim. Ruhen demokrat olduğum şurdan da her zaman malûmdur ki, sözlerinizde her dalm bir hikmet bularaktan yolunuzdan ayrılmış değilimdir. Bizim yeni İlçe İdare Kurulu başkanı ve arkadaşlarıyla olan ihtilâfımızda benim en ufacık bir suçum ve günahım olmadığı gibi, bilâkis masunumdur.

Bizim bakkal Kadir Efendiyle birlikte adem-i memnuniyetsizliğimizin esbabı, partiden değil, yeni İdare Kurulu Başkanı Hamza dandır. Her şey Kadir Efendinin başının altından çıktı. Namussuzum, bendeniz Kadir Efendinin gayri normal bir adam olduğunu cetvel kalem nasıl anlayabilirdim? Bakkal Kadir Efendi bana «kardeşim Ârif» dedi, «sen askerliğinde candarma onbaşılığı yaptın, dedi, çok bir açıkgözsündür, dedi, biz bu heriflere İdare Kurulunu kaptırmıyalım, dedi, önce ilçe idare kurulunu elde ederiz, dedi, seninle el ele verirsek, sonra da il idare kurulunu zaptederiz, dedi, daha sonra merkeze gider, orasını istila ederiz, dedi, sen bugüne bugün candarma onbaşılığı yapmış bir adam ol da, dedi, bu kadar haksızlığa nasıl tahammül edersin, dedi. Şu Hamza da, kim oluyormuş ki, sen varken ilçemizin İdare Kurulu başkanı oluyor, dedi. Memleket bugün senden vazife bekliyor, dedi.

Baktım haklı. Düşündüm, taşındım, hem Demokrat Partiden olup hemi de bu kadar haksızlığa, kanunsuzluğa vicdanım tahammül etmediğinden, ben de temiz vicdanımın sesini dinliyerekten Hamza'nın Halk Partisi zamanında muhtarlık ederkene ne kadar foyası varsa, hepisini ortaya döktüm. Hamza da, benim candarma onbaşılığım zamanında köylü vatandaşlarımızı zopadan geçirterek antidemokrasiye muhalif muamelât icra eylediğimi ilân etti. Evet, ben candarma onbaşısıyken görülen lüzum üzerine bazı köylü vatandaşlarıma karşı antidemokrasiye karşı muhalif şekilde hareket etmişsem de, memlekette çok şükür isbat hakkı olmadığından, Hamzanın, tarihin karanlık sayfalarına gömülmüş meseleleri kurcalıyarak devr-i sabık yaratması, yakışık alır bir iş midir? Ben bunları bi defa vatandaş din kardeşlerimin terbiyesi için yaptığım gibi, hepsi de üstünden af kanunu geçtiğinden nâşi, Halk Partisi iktidarındaki müruru zamana uğramış işlerdir.

Görüyorsunuz ki, bendenizi baştan çıkaran Bakkal Kadir Efendi olmuştur. Hattâ bendeniz Kadir'e «ulan Kadir kardeşim, dedim, biz bu Hamza denilen herifnen baş edemeyiz, dedim, o bizi alt eder, dedim. Çünkü bu Hamza Halk Fırkasından çıkıp Selbes Fırkaya girmiş, dedim. Selbes Fırka sökmeyince tekrardan

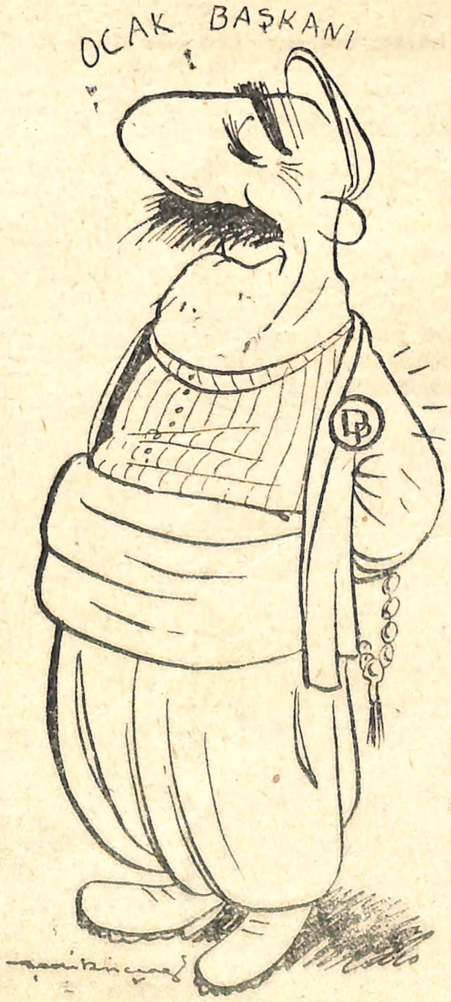

Zat İşleri Müdürü...

Halka dönmüş dedim, şimdi de Demokrat oldu, dedim. Böyle herifnen uğraşılmaz, dedim.» Dinletemedim. Vatana hizmet, melmekete hizmet, dedi, beni kandırdı. Yoksa benim partiyi içinden yıkmak için demokratlardan zornan imza toplayarak ve hattâ yalan imzalarla hizipçilik yaparak, ikilik arattığımın birliği, beraberliği bozduğumun aslı esası oktur. En temiz duygularımın hissiyatıyle hâdisatın olaylarını bütün samimiyetliğim ve insaniyetliğimle size yazıyorum.

Eğer Kadir Efendi ile biz, İdare Kurulunu elimize geçirseydik, Hamzayı da, onun gurubunu da partiden ihraç edecektik. Bu sefer onlar idare kurulunu zaptettiklerinden bizi ihraç ettiler.

Şimdi Merkez de bizim kaydımızı düşerekten, bizi demokrasiden ihraç kararı almış. Bu medeniyete ve medenî kanuna tamamiyle uygunsuz olduğu gibi, benim memlekete yaptığım bunca fedakârane hizmetleri de nazari dikkatle incelememek demektir ki, buna aslâ tahammül edemem.

Sayın Başkanım! Biz bu memleket dâvasına bunun için mi katıldık? Ben gayet iyi şekilde okumam ve yazmam olduğu gibi, Zafer gazetesini de her daim takip ederim. Bu hizmetlerim nasıl unutuldu? Buraya Millet Partisinden biri gelmişti de, miting yaptıkları zaman hoparlörün sesi kısılsın diye, elektrik ceyranını kesen ben değil miyim? Hattâ o zaman il teşkilâtından telefonla tebrik takdirnamesi bile almıştım. Melmekete yaptığım bu fedakâraneliklerim ne çabuk unutuldu?

Osman Bölükbaşı buraya geldiğinde çoluğu çocuğu toplatıp arkasından teneke çaldıraraktan yuhaa çektirmek suretiyle demokrasimize hizmetler eden ben değil miyim?

Kasım Gülek istasyona gelince, sözüm meclisten dışarı, râkip olacağı merkebin nallarını söktürerekten, Bay Kasım'ı yayan yapıldak bıraktırarak, ne derecelerde hürriyetperver olduğumu isbat eden bendeniz değil miyim? Bunun üzerine partimiz merkezinden tahriren yazılı olarak takdirname alan bendeniz değil miyim?

Adımı demokrasimizin tarih sayfalarına altın harflerle kazıtacak muvaffakiyetli başarılarımı hasır altı etmek, görülmemiş bir haksızlık olduğunu siz de itirafdan çekinmezsiniz.

Bende bu kadar iş olduktan sonra, bendenizi herhangi bir parti bulsa derhalden kapışacağını zâtiâliniz de takdir edersiniz.

Demokrat Partiden silinen kaydımın yeniden tazelenmediği takdirde ya Hürriyet Partisine, ya Millet Partisine, olmazsa Halk Partisine gireceğim, o da işime gelmezse melmekette yeni bir parti kuracağımı hatırlatarak, işbu istifanamemin kabulü ile, daha fazla mağduriyetime meydan verilmiyerek, silinen kaydımın tazelenmesini saygılarımla arz ile, büyüklerin ellerinden, küçüklerin gözlerinden bûs ile, gerek bu mektubumu okuyan ve gerekse dinleyen efendilere mahsus selâm ederek, mektubuma nihayet verirken, başımızdan eksik olmamanızı en derin saygılarımla rica ederim. Bâki Hüdaya emanet olunuz. Cevabınızı dört gözle beklerim.

«.....» Kasabası eski İlçe İdare Kurulundan ve sabık Candarma onbaşılarından ARİF PEK onbaşı diye yazınız.

Sakat bir görüş

İşin içinde olanlar bilirler ki, mizah yazı çeşitlerinin en zorlarından biridir. Ama mizahı anlamak, yapmaktan daha kolay değildir. Bernard Shaw: «Nükteyi anlamak, yapmaktan zordur» diyor.

Bu zorluğun en güzel örneğini çok yazık ki, bir yazar veriyor. Bu yazarın Kadircan Kaflı olduğunu söylersem, pek o kadar şaşmıyacağınızı bilirim. İşte Tercüman gazetesindeki Kaflı'nın gafı:

Bir derginin kapağında renkli bir karikatür görüyoruz. Koca göbekli, koca burunlu, kalın enseli, gayet yağlı, tilki bakışlı, dağ gibi bir adam... Pek muhteşem giyinmiş, kravatında iri bir inci iğne, parmaklarında biri yakut, diğeri pırlanta iki iri yüzük parıldayor.

Bu adam pahalılığı temsil ediyor: ince bacakları üzerinde arkaya doğru düşecek gibi, fakat düşmüyor, çünkü beş tane sıska insan tarafından destekleniyor; bu sıska insanların dilleri dışarı fırlamış, her biri memurlara verilen birer ikramiyeyi temsil eden bu sıska insanlar olmasa yani memurlara ikramiye verilmese gûya o dağ gibi pahalılık yere serilecek ve millet bir belâdan kurtulacak!..

Bu karikatürün belirtmek istediği hüküm şudur: Hükûmet memurlara ikramiye vermese fiyatlar yükselmiyecek, hattâ pahalılık ortadan kalkacak ,ucuzluk olacak, dar ve sabit gelirliler refaha kavuşacak!..

Ne garip ve ne kadar sakat bir düşünre...

Bay Kaflı'nın sözünü ettiği dergi Akbaba'dır. «Sakat düşünce» dediği, kapak karikatürünü görmüşsünüzdür. Tıpkı anlattığı gibi bir pahalılık devi beş sıska memur ikramiyesinin üstüne yıkılmaktadır. Bu karikatürün yazısı da: «Dayan, başarırsın!..»

Bu ne demektir? Yâni böyle beş altı ikramiye ile bu korkunç pahalılık devi durdurulamaz.

Bu karikatürü, Kaflı gibi anlıyacak bir kişi daha çıkmıyacağını biliyoruz. Kaflı'nın da dediği gibi, gerçekten «Ne kadar sakat bir düşünce» ve yazının başlığı gibi «sakat bir görüş»»... «Nükteyi anlamak, yapmaktan zordur» diyen Bernard Shaw'a nasıl hak vermezsiniz?

Kaldı ki, Kaflı'nın yanlış diye yerdiği düşünce de gerçekte doğrudur. Yâni memurlara ikramiye vererek hayatın büsbütün pahalılandırdığı, bir eliyle aldığını daha fazlasıyla öbür eliyle zavallı

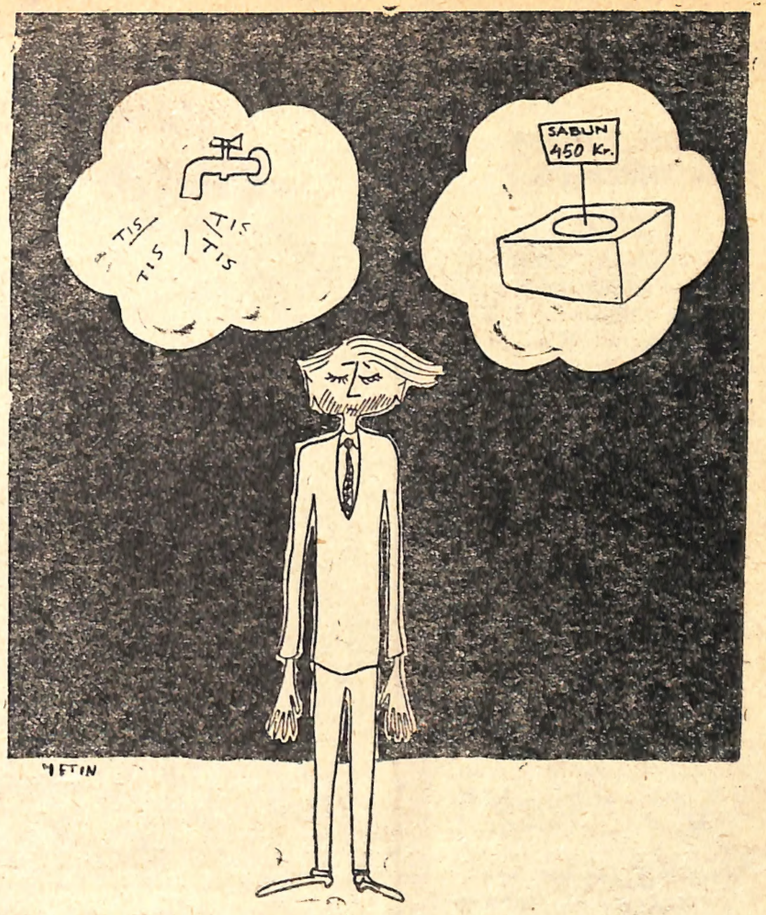

Suya sabuna dokunmayan vatandaş!..

memurun verdiği de bir gerçektir. Ama karikatürde anlatmak istediğimizin bu olmadığını Kaflı'dan başka herkes anlamıştır.

Bir adam göz doktoruna gider:

— Gözlerim şaşı oldu doktor, biri iki görüyorum, der.

Göz doktoru, karşısındaki hastaya:

«Sakat görüş» diye teşhis koyan Kaflı, bu göz doktoru gibi, kendi görüşünün sakat olduğundan ne kadar da habersiz.

Bir adam tanınmış bir yazara gidip::

— Ciddî mi yazayım, yoksa mizahî mi? diye sormuş.

Tanınmış yazar da;

— Mizahî yazın!.. demiş.

— Ama siz benim mizahî yazımı hiç okumadınız...

— Ciddî yazılarınızı okudum da...

Biz Kadircan Kaflı'ya ne tavsiye edeceğimizi şaşırdık. Siz söyleyin, ciddî mi yazsın, mizahî mi?

Ben ne yazdım sen ne fehmettin garip efsânedir,
Vâhib-ül-idrâk müzdâd eylesin iz'anını...

HAMAM FİATLARINA ZAM YAPILDI... (Gazeteler)

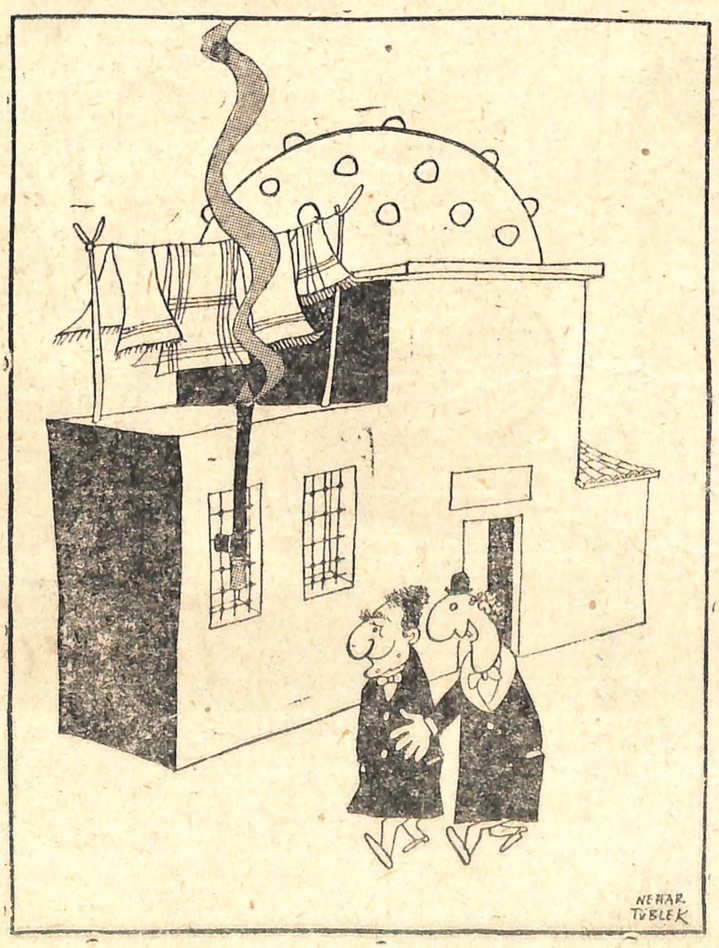

— Madem ki haftaya düğünün var Salamon, bir defalik kıy paraya!..

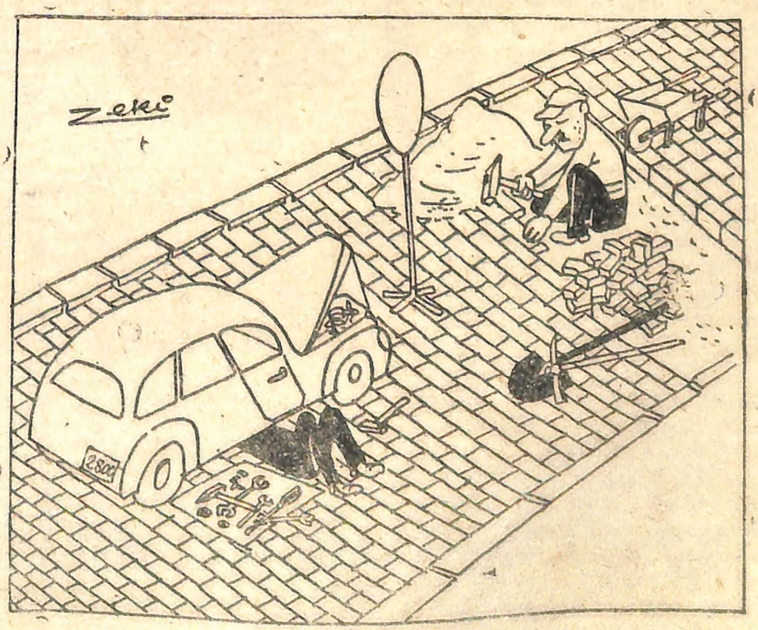

YAZISIZ!..

Basın Geçidi

Cumhuriyet

ÇİVİ

Eski enflâsyon Almanyasından bir hikâyedir, hoştur: Adam bir anlayana:

— Aman, paramı ne yapayım? diye sorar.

— Çivi al! Cevabını verir.

Bir ton çivi istok eder.

— Şimdi ne yapayım?

— Çiviyi sat!

Satıp bakar ki parası iki misli.

— Paramı ne yapayım?

— Çivi al!

İki misli para ile yarım ton çivi alıp deposuna koyar.

— Çiviyi ne yapayım?

— Sat!

Parası olur dört misli. İki yüz elli kilo çivi alır.

Al, sat, al, sat, ilk parası olur bilmem kaç misli, fakat sonunda eline bir tek çivi geçer.

Bin şükür Tanrıya, henüz bu hallere gelmedik. Gerçi eski apartıman parasıyla şimdi bir ev arsası, bir arsanın parası ile de o apartımanın bir iki hissesini alabiliyoruz ama, elimizde kapı tokmağı ile kalacak kadar da olmadık. F. Rıfkı Atay - Dünya

MANTIK

Gazetelerde okuyoruz ki, İzmirde yapılacak D. P., daha doğrusu Menderes mitingi için gene vecizeler hazırlamışlar. Bunlardan birinde «Ispanağı 200 kuruşa satan da Türk, yiyen de» yazılı imiş... Hoppala... Ayol âlem «Ispanağı Türkler satmıyor, Türkler yemiyor» diye mi şikâyet ediyor?

Eğer artık bir pahalılık sembolü olan ıspanak bâbında vecize yapılacaksa, «ıspanağı yiyen bir Türk, yiyemiyen 1000 Türk» yazmalı. İzmir. B. Felek - Cumhuriyet

DÜNYA

Kasım Gülek'in bir gazetede evleneceği haberi çıkması üzerine, düşüncesi sorulan Mümtaz Faik Fenik şunları söylemiştir:

«Demek o da bir Monoko prensi oldu. Öyle ya çarığı var, âsâsı var, 40 yamalı hırkası var. Hattâ eşeği var. Demek çeyizi tamammış. Nemden evlenmesin. Fakat o daha çok drahoma almadan evlenmez ki, hele biraz eli ekmek tutsun, istikbalini temin etsin bakalım Maamafih bilinmez, nefesine güvenen bir rozancı başı, Allahını seven maşallah desin.»

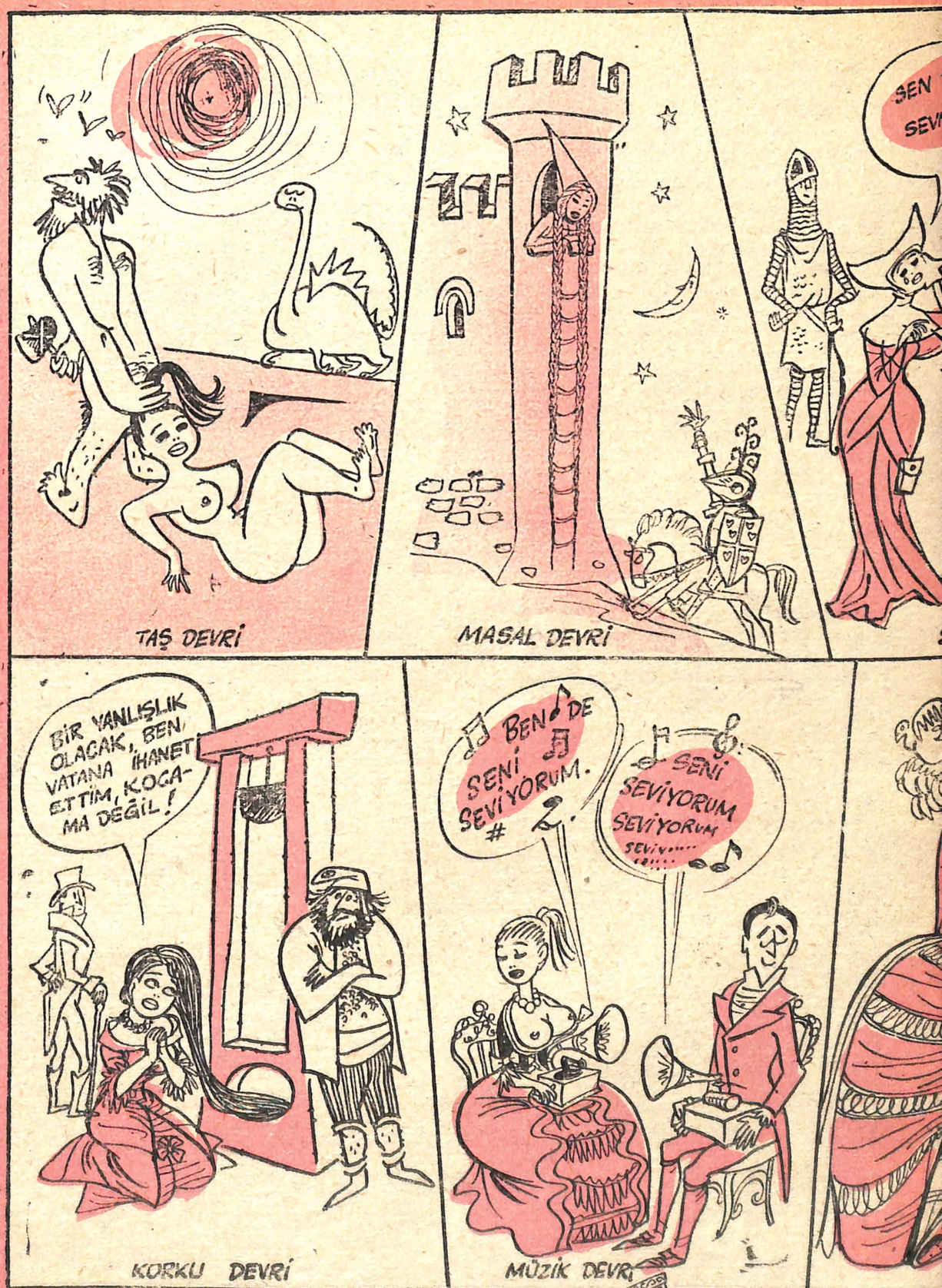

Tarih

HEMEN Mİ?

Ayfer on dokuz yaşındaydı ve mükemmel, diplomalı daktiloydu. Bir şirkette iş buldu. Müdür sordu:

— Hüsni hal ve salâhiyetinizi müsbit ne varsa gösterin lütfen...

Ayfer hayretle sordu:

— Hemen mi?

İLGİ

Küçük Mehmet, eve döner dönmez:

— Baba, dedi, bizim öğretmen seni pek merak ediyor...

— Ne münasebet? diye sordu babası. Mehmet anlattı:

— Bugün sınıfta bize ailenizi anlatın diye bir ödev yazdırmıştı. Benim kâğıdımı okurken hep: «Merak ediyorum vallahi, şu çocuğun babası ne biçim bir şey acaba?» diye söylendi durdu!

NA

On dört yaşındaki Nurten k bolmuş. Telâşlanan ana baba, larını Bakırköyde bir evde bul lar.

— Verin kızımızı! demişler.

Cevap:

— Veremeyiz. Kızımız oğlum la evlendi.

Gerçekten de on dört yaşı ki Nurten'in yaşını yirmi y evlendirmişler.

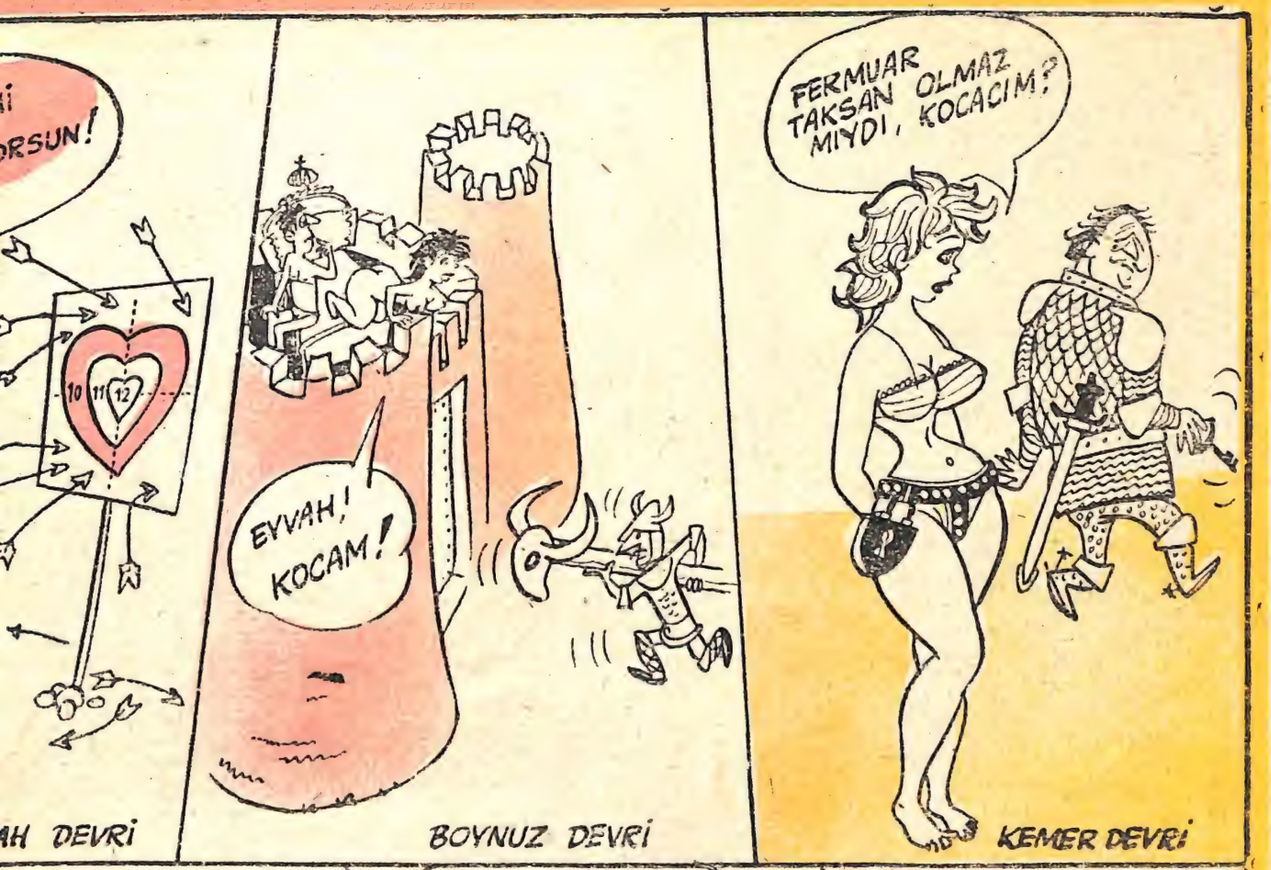

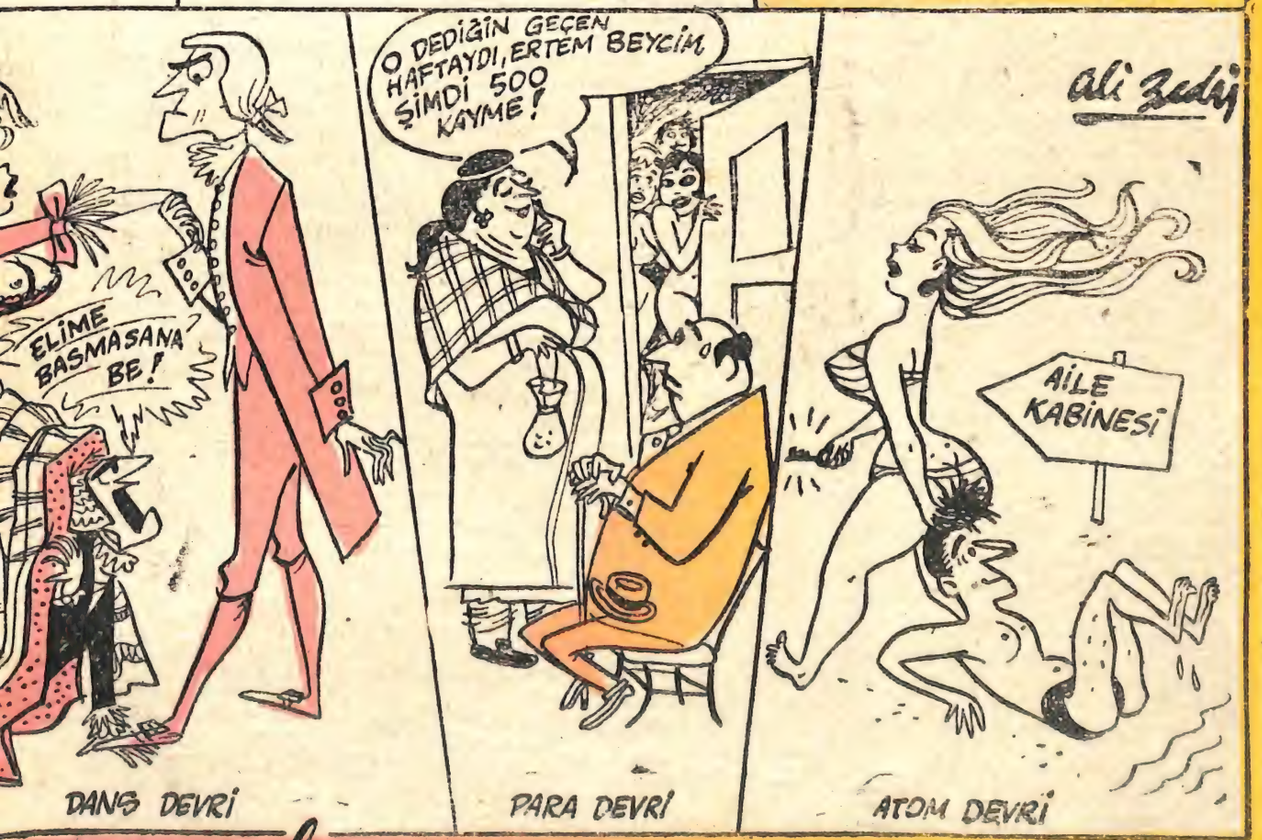

...el aşk

OLUR?

Şimdi zavallı ana-baba:

— Biz evleneli on beş sene oldu. Kızımız yirmi yaşında nasıl olur? diyorlarmış.

«Nasıl olur?» u var mı, basbayağı olmuş işte...

Şimdi sür'at asrındayız. Çocuklar becerikli maşallah, on dört yaşındayken, yirmi yaşının işini görüyorlar.

DEDİKODU

Ali, Haşmet'i yakaladı:

— Benden sana tavsiye, dedi, saat dokuz oldu mu, yatak odasının perdelerini kapak!

— O neye öyle?

— Bütün mahalle karını öptüğünü seyrediyor. Herkes dedikodu yapıyor...

Haşmet kahkahayla güldü:

— İnanma böyle palavralara be Ali, dedi. Ben her akşam o saatte klüpte briç oynuyorum!

KEHANET

Doktoru ağır bir hastaya çağırmışlardı. Gitti, lâkin hekim öyle sarhoştu ki, birşey yapamıyacaktı: «Eyvah», dedi, «içki fazla geldi galiba...» hasta içini çekti:

— Hakkınız var doktor, içkiden... Ama bizimkilere sakın söylemeyin...

NE YAPSIN?

Geçen yaz İstanbul'a gelen meşhur sirkin daha meşhur bir hayvan terbiyecisi vardı. Madmazel Katharine... Bir akşam onu locasında arayan patron bulamadı. Ertesi sabah asık suratla yanına çağırttı:

— Dün geceyi nerede geçirdiniz Katharine?

— Kara Kaplan'ın kafesinde...

Patron çılgın gibi yerinden fırladı:

— Ne? Deli misiniz?

— Ne yapayım efendim, dedi Katharine... Odamda tahta kurusundan uyuyamadım!

HAKKI VAR

Rezan, seyyar satıcılara fena halde sinirlenirdi. Bir gün yine böyle kapı kapı dolaşıp kış ortasında meselâ buz dolabı satan esnaftan biri geldi:

— Beyefendi evde mi? diye sordu.

— Hayır, dedi Rezan ters ters. Beyefendi evde değil. Başka zaman aramanıza da hacet yok, çünkü beyefendi hiç eve gelmez..

Satıcı giderken hayretle mırıldandı:

— Öyleyse, tabii hakkı var bayan, hakkı var...

İLERLEME

Sinir hekimi Sabahattin Kerimoğlu, hastalarından birinin ne dereceye kadar akıllandığını kontrol etmek için kendisine sordu:

— Eh, artık bir ayda dünya turu yapabilecek hale geldin...

— Ne münasebet doktor, imkânı yok yapamam...

Bu cevaba sevinen doktor ısrarla sebebini sordu:

— Neden yapamaz mışın?

— Yeni ayakkabılarım fena halde sıkıyor da ondan...

DELİLİK

Delikanlı, zengin bir ailenin kızını istemeğe gitmişti. Aile reisine:

— Kızınızla evlenmek istiyorum, dedi. Hem çok güzel, hem de zengin...

— Ya siz? diye hayretle sordu peder. Sizin servetiniz var mı?

— Meteliğim dahi yok...

— Yahu sizinle evlenmek için kızımın deli olması lâzım...

— Olsun efendim, dedi öteki se

MÜSTAKBEL DAMAT

Müstakbel damat hakkında sorup soruşturdular, ince eleyip sık dokudular. Son çıkan kanunla, redaet-i ahlâkiye sahibi olduğu için tasfiyeye uğramış memurlardan olduğunu anladılar. Komşulardan biri, kız anasına sordu:

— Nasıl, bâri hali vakti yerinde mi imiş?

Müstakbel kayınvalide iftiharla :

— Ne diyorsun hemşire, dedi. Redaet-i ahlâkiye sahibi imiş!...

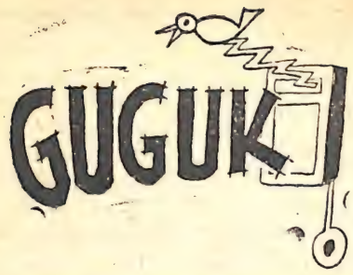

«Hayat Apartımanı» sekiz katlıdır. İskeleti demir, etleri betondan bir dev gibi toprağın sırtına abanmıştır. Hayat Apartımanı eğik bir arazi üzerine kurulduğundan, önden bakınca beş katlı, öbür yüzden bakınca sekiz katlıdır. Üç katı, bir yandan kuyu gibi toprağın karnına gömülüdür, bir yanı arka caddeye bakar.

En alt katın kiracısı her akşam altı ile yedi arası Hayat Apartımanının kapısından girer. Yerin dibine doğru döne döne merdivenleri inerken, kendini burgulu çiviye benzetir. Kapıdan girerken başı öne eğilir. Bir kat inince omuzları düşer. İkinci katta beli bükülür. Kendi katından içeri girerken beli iki büklümdür. Gerçekte böyle bir şey olduğu yoktur, ama o, bu apartımana girdikten sonra, her katın ağırlığı omuzlarına yüklenmiş sanır. Bir kaç defa, uyku arasında yataktan, «eziliyorum!» diye fırladı. Yatağa girince sekiz kat birden onun üstüne yığılır.

Karısı,

— Ev sahibi... dedi.

Bunu her akşam söyler. Erkek, topraktan başlayan pencereye başını kaldırdı.

— Yarın... dedi.

Kadın,

— İcraya verecek, dedi, sokakta kalacağız.

Adam, üstündeki beton külçesinden kurtulmak ister gibi bir hareket yaptı.

— Kız mektebe gitmiyor, dedi karısı.

Adam sesini çıkarmadı.

— Genç kız yırtık pabuçla mektebe gider mi?

Elbet gitmez...

Yemeğe oturdular.

— Bakkal hesap pusulasını gönderdi bugün... «Hesabı görmeden veresiye vermem!» diye haber gönderdi mi...

Yatakta karısı,

— Mantom, dedi, sekiz senelik manto... Herkesin içine çıkmaya utanıyorum.

Adam gece yarısı bağırarak yataktan fırladı:

— Eziliyorum!

Karısı,

— Ne var? diye sordu.

— Hiç... hiç bir şey...

Kapının ziliyle uyandı. Karısıyla kapıda konuşan sesi duyuluyordu:

— Dün yirmi beş kilo odun almışsınız...

— Evet, dedi kadın, yarın vereceğiz...

Erkek evden çıkarken karısı,

— Kırmızı kâğıt geldi, dedi, elektriği kesecekler...

Manavın önünden geçmemek için yolunu uzattı. Kasabın önünden geçerken «inşallah, içerde müşterisi vardır, beni görmez!» diye dua etti.

Daireye gidince «müdür seni istiyor!» dediler. Müdür,

— Bu nasıl iş? diye bağırdı, onlar bizden demirbaş listesini istiyorlar. Siz tutup kırtasiye ihtiyacını bildirmişsiniz.

— Affedersiniz...

— Bu kaçıncı?.. Geçende de şubelere gidecek evrakı, Bakanlığa göndermişsiniz...

Masasına oturduğu zaman bir iş sahibi,

— Sizi şikâyet edeceğim, dedi, bugün git yarın gel! Hem benim verdiğim vergilerle...

Bir kadın da,

— Ayıptır, dedi, bu yaşımda kaç tır gidip geliyorum. Alt tarafı bir numara vereceksin..

Başka biri,

— Tabii, dedi, istediklerinin işini bir dakikada görürler.

Aranan evrak numarasını bulmak için dosya kolunun altında kalem odasından çıktı. İki kanadı açık geniş kapıdan dairenin mermer salonuna ışık dolmuş, yağlı boya krem rengi tavan pırıl pırıldı.

Adamın iki kolunda siyah kolluklar, elinde dosya kapıya yürüdü. Kış güneşine baktı, gözlerini kırpıştırdı. Mermer merdivenleri indi.

Sokakta yürüdü, yürüdü...

Karısı, bakkal, müdür, kızı, iş masasında bekleşen vatandaşlar, ev sahibi, elektrikçi, manav, oduncu... Suratlar gözünün önünden gidip gidip geliyordu.

— Hepsi haklı... hepsi... diye mırıldandı.

Dirseklerine kadar siyah saten kolluklar, elinde kalın dosya, yürüdü.

— Müdür haklı, karım da haklı, bakkal da...

Yürüdü. Vitrinlere baktı, görmeden... Bir yokuştan çıktı. Bir dükkânın önü kalabalıktı. İçerde bir tezgâhın üstüne dirseklerini dayayıp tüfekle nişan alıyorlar, acaip şekilli, renk renk hedeflere ateş ediyorlardı. Tüfekten çıkan arkası püsküllü ucu sivri mermi, bu hedeflere isabet edince, boyalı teneke hedef oynak yerinden hareket ediyor, düdük, yahut çıngırak sesi duyuluyordu.

Dükkânın bir tarafında bir kuvvet ölçme makinesi vardı; bir meşin torba... Etrafına toplanan genç ler meşin torbayı yumrukluyorlar, torba geriye çarpınca bir gösterge yukarı doğru fırlıyor, vuranın kuvvet derecesini ölçüyordu.

Göstergeyi 60 dereceye çıkarana bir paket cıgara mükâfat... İyi ya rı bir delikanlı gerildi, gerildi, meşin torbaya bir yumruk indirdi. Gösterge elli sekize kadar çıktı, sonra düştü. İkinci yumrukta ancak 52'yi buldu.

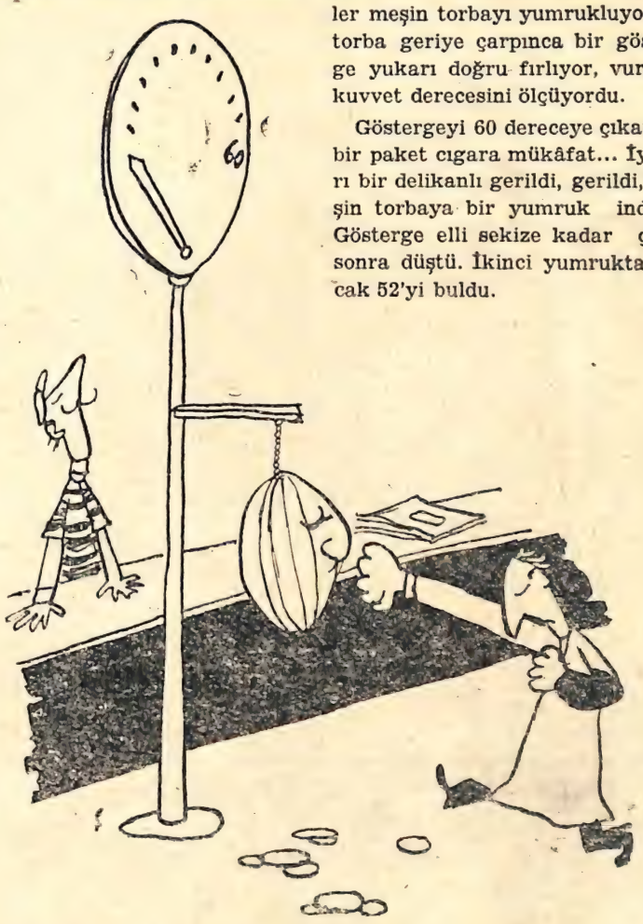

Meşin torbaya bakıyordu, gözleri hep torbadaydı. Torba yavaş yavaş müdürün suratına benzedi. Şiş yanaklar, tombul tombul bir yüz... Tam müdürün suratı.

— Sen haklısın Müdür Bey, dedi; sen haklısın ama... Ben de haklıyım.

Kolunun altındaki dosyayı tezgâhın üstüne koydu. Sağ kolluğu çıkardı. Gerildi, gerildi, müdürün suratına bir yumruk indirdi. Gösterge altmışa fırladı. Delikanlılar kırkını aşmış sünepe adama hayretle baktılar. Dükkân sahibi bir paket cıgara uzattı,

— Buyrun!..

Gözleri meşin torbada idi. Meşin torba, tıpkı tıpkısına kasabın şiş yüzü, etli, kanlı yüzü.

— Sen haklısın, ama... Ben de haksız değilim...

Meşin torbaya bir yumruk daha indirdi, derece altmış...

— Buyrun cıgaranızı...

— Tıpkı karımın suratı... Onun gibi asık surat... Haklısın karıcığım... Ama ben de...

Altı paket cıgara aldı.

Tezgâha kolunu dayadı. Kıtık kıtık saçları oksijenle sarartılmış, boyalı yüzlü şişman kızdan bir tüfek aldı. Tüfeği omuzuna dayadı. Boyalı teneke hedeflerden bir oyuncu kadın seçti:

— Siz, bir evrak numarasını isteyen hanımsınız değil mi? Çok gidip geldiniz... Yoruldunuz... Bugün git, yarın gel... Haklısınız... Ama ben de...

YAZISIZ!..

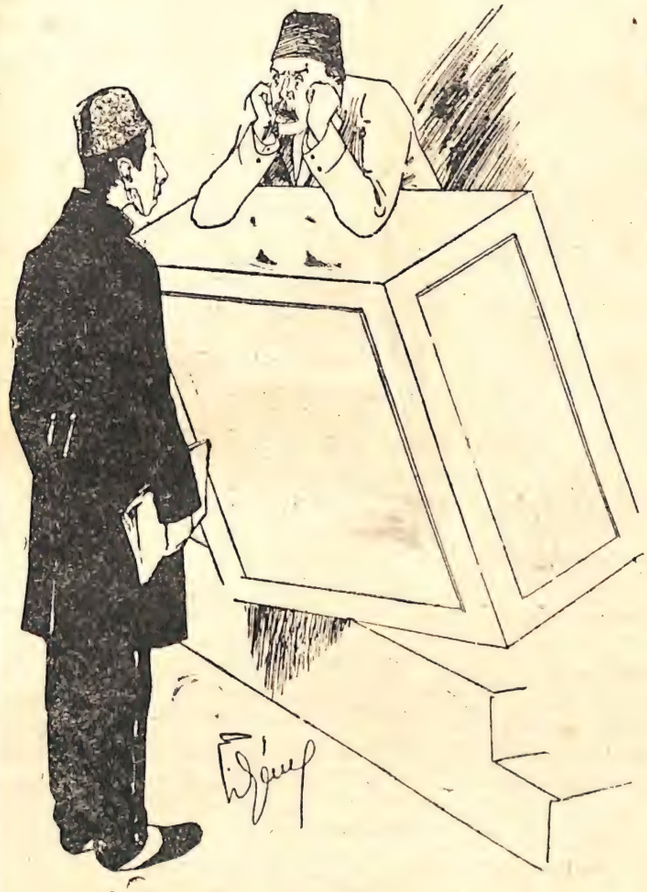

Muallim — Sen sonra bu cahillikle, bu haylazlıkla ne olacaksın? Hiç düşünmüyor musun?..

Talebe — Mebus olurum, vekil olurum, Millet Meclisinde demediler mi efendim?..

— Benim minimini yavrum da büyüyecek, asker olacak, babacığı akşamları evde kalsın diye örfi idare ilân edecek, ahbap davetleri, tiyatro eğlenceleri falan olmıyacak! değil mi ruhum?...

Zamanının en muvaffak karikatüristlerinden biri olan A. Rigopulos tarafından yapılmış Cem'in bir karikatürü..

Cem dergisi 8 temmuz 1911 de 32 inci sayısında kapandı. İttihat ve Terakki kabinesinin düşerek, İtilâf fırkasının iş başına geçmesi üzerine 10 Ağustos 1912 de Cem tekrar çıkmaya başladı.

Cem'in ikinci çıkışı olan 33 üncü sayısında şunları okuyoruz:

BEYANNAMEMİZ

«Şehrimizde çıkan bazı mizah gazeteleri «Cem» in karikatürlerinden işlerine geleni, kolunu değiştirmek, pantalonunu şalvar yapmak, başı açıksa fes giydirmek gibi en iptidaî surette değiştirip sayfalarına geçiriyorlar. İdarehanece böyle resimler pek iyi tedkik olunarak asılları ve taklitleri ile karşılaştırılmış ve gerekince gazetemizde aynen yayınlanmak üzere saklanmıştır. Eğer bu gazeteler, bu yolda devamda ısrar ederlerse, okurlarımız asılları ile taklitleri arasındaki büyük benzerliği ve hele bu yolda başvurdukları garip intihal «çalma» kaidelerini pek yakında gazetemizde görüp, sözlerimizin doğruluğunu anlıyacaklardır. Bu teşhir aynı zamanda mizah anlayışımıza da uygun olacaktır.»

Cem, karikatürlerinin, başka mizah dergilerinde kopya edilmesinden şikâyetçi idi. 25 Şubat 1911 de 16 ıncı sayılı Cem dergisinde çıkan beyanname ile bu şikâyetini açıklamıştır.

«Okurlarımıza: «Cem» bir sene kadar evvel kendi isteği ile kapandı. Çünkü neşriyatında devam edebilmek için ancak bir yol vardı. O yoldan gitmektense bu diyardan, yâni matbuat sahasından çekilmeği - kısa zaman sonra dönüşten emin olarak - tercih etti. Okurlarımızın mazeretimizi makbul göreceklerinden ve bizi tekrar teşviklerine mazhar eyliyeceklerinden bir an bile şüphe etmediğimizden, idrak ettiğimiz inkilâp üzerine bugün tekrar intişara karar verdik.»

Tetiğe bastı. Tam isabet... O-yuncu kadın hedefi, oynak yerlerinden büküldü, oynadı,

— Tamam, öldü, dedi.

Şişman kız, tüfeğe başka bir püsküllü mermi koydu.

— Bu kömürcü... Para isteyen kömürcü. Haklı... Tetiğe bastı. Kurşun hedefe çarpınca bir trampet sesi duyuldu.

— Öldü, kurtuldu... O da, ben de...

Kız tüfeğe bir mermi daha sürdü. Püsküllü mermi ev sahibinin tam alnına saplandı. «Çıngır çıngır» bir zil çaldı.

— Bakkal... Sen ha? Vallahi haklısın... Ama ben?

Tetiğe bastı... Bir kuş başını uzattı:

— Guguk!.. Guguk!.. Guguk!..

Adam güldü. Senelerdir böyle gülmemişti.

Siyah saten koltuklarını cebine soktu. Dosyayı da kolunun altına aldı. Hem yürüyor, hem gülüyordu. Rahattı, içi, kafası boş boştu. Ne karısı, ne çocukları, ne ev sahibi ne bakkal, ne iş için gelen vatandaşlar, ne de müdürü... Gülüyordu adam. Yoldan geçenler bu mesut adama bakıyorlardı.

HACI AGANIN PORTRESİ

İnsan, kazancı arttıkça, elbisesini, kunduraşını değiştirir, berberini değiştirir, oturduğu evi, lokantasını değiştirir, ahbaplarını değiştirir. Hepsinden önemlisi de zenginleşen erkekler karılarını değiştirirler.

İzzet ağa, dünyanın bu gidişinin dışına çıkamazdı ya... O da bu genel kurala uydu. İstanbula gelince, ilkin kılığını değiştirdi. Sonra kaldığı oteli değiştirdi. Lokantasını değiştirdi. Bütün gayretine rağmen, dilini pek değiştiremedi. İzzet Ağa, mütaahhit İzzet bey olduktan sonra, sıra esas değişikliğe geldi. İzzet beyin hiç kabahatı yoktu. Dünya yerinde durmuyor, hâ babam değişiyordu. O da elbette bu değişmelere uyacakti; uymak zorunda idi. Ama, hayatında kasabadan hiç dışarı çıkmamış, karısı bu hayata uyamazsa, değişemezse, suç İzzet beyin miydi? Yine o kasabada rahat rahat, üç çocuğu ile yaşasın...

İzzet bey, paraya geçer hükmün diyerek, parayı verdi, düdüğü çaldı. Kasabadaki karısının boşandığından haberi bile olmadı.

Cihangirde oturan, Edebiyat Fakültesi kantininde kültürünü derinleştiren Semra ile evlendi. Semrayı deli gibi seven ressam Kemal, yosun gözlü sevgilisine gücendi ama, Semra, at kuyruğu saçını Kemalin yüzüne sürerek:

— Canımın içi, dedi, sen kokoz ben kokoz.. İşte hazır Hacı Ağayı elime geçirmişim... Yani ne olur? Yine eskisi gibi yaşar gideriz şekerim..

Evdeki hesap çarşıya uymadı. İzzet bey, öyle adı mizah dergilerine geçen enayi Hacıoğalardan değildi. Bir defa hem son derecede kıskanç, hem de cimri herifin biriydi.

Semranın arkasına, kendi adamlarından iki kişi koymuştu. Adım adım Semrayı takip ettiriyordu. İzzet bey, Semranın vasıtasiyle yüksek sosyeteye girmişti ama, kızın ensesinden bir an ayrılmıyordu.

Bir gece... Kadınlar bu gecelerin esrarını çok iyi bilirler. Böyle gecelerin o saatlerinde hele o heyecanlı dakikalarda, kadınların erkeklere yaptıramıyacakları hiç bir şey yoktur.

Semra, İzzet beyin zayıf damarını buldu. Semranın bir portresinin yapılmasına razı oldu.

— Bekiy gozelim, sen yiter ki emret... Bu iresmini kime yapturiciyz?.. diye sordu. Semra:

— Meşhur bir ressam Kemal var, dedi, ona yaptıralım... Görmüyor musun, gittiğimiz bütün salonlarda ne güzel portreler var...

İzzet bey gece razı oldu, ama, sabahleyin içine bir kurt düştü:

— İlkin beni bi yapsın, benzetebilise seninkini de yaptırırıh!.. dedi.

Hemen o gün ressam Kemalin atölyesine gittiler. Ressam Kemal, portreyi yapmak için iki bin lira isteyince, İzzet bey şaşırdı:

— Amanıng bay iressam, dedi, aklını başına devşir...

Daha söyliyecekti ama, karısı kaba etine uzun tırnaklariyle bir çimdik basıp da:

— Sus ayol, rezil ettin beni, hiç sanata pazarlık olur muymuş!.. deyince sustu.

Ne zaman bir pot kırsa, karısı onu hep böyle sustururdu.

Kemal işe başladı. İyi bir sanat eseri meydana getirmekten ziyade, resmi tıpatıp İzzet beyin kozalak suratına benzetmeğe çalışıyordu. O ancak bundan anlardı. Eğer kendi resmini beğenmezse, Semranın ıesmini yaptırmazdı. Halbuki Semra bu resim bahanesiyle sık sık Kemalin atölyesine gelebilecekti.

Tablo tamamlandı. Kirpiklerinin tellerine kadar bütün detayları işlemiş, İzzet beyin tıpkısı olmuştu.

Tabloyu paket yapıp bir çocukla İzzet beyin yazıhanesine gönderdi. İzzet bey resmi çok

beğendi ama, hem iki bin lirayı vermek, hem karısının resmini yaptırmak istemediği için, su koyvermekten başka çıkar yol yoktu. Kâtibine, ressam Kemale bir mektup yazdırtıp tablo ile beraber geri gönderdi.

Ressam Kemal fena halde kızdı. Hemen İzzet beyin portresinin üzerine çarçabuk bir kaç fırça atarak demir parmaklık resmi çizdi. Tablonun altına da «Hayvanat bahçesinde bir Goril» diye yazdıktan sonra, Beyoğlunda büyük kitapçılardan birinin vitrinine koydu.

Vitrinin önü, tabloyu seyredenlerle dolmuştu. Bütün yüksek sosyete de, İzzetbeyin vitrindeki tablosundan bahsediliyordu. Onu tanıyanlardan, resmi her gören şıp diye: «Aaaa.. İzzet bey!..» diyordu.

Haber çarçabuk onun kulağına da gitti. Kendisi de resmi görünce küplere bindi. Burnundan soluyarak ressam Kemalin atölyesine koştu;

— Sizin bana hakarete ne hakkınız var? Sizi mahkemeye vereceğim! diye bağırdı.

Kemal, gayet soğukkanlı:

— Ben size hakaret etmedim, dedi.

— Resmimi camekâna goymuşsun!..

— O sizin resminiz değil ki... Bakın mektubunuzda ne diyorsunuz: «Bu resmin benimle hiç bir benzer tarafı yoktur.» Resime sonradan tekrar baktım, haklısınız. Ben de emeğim ziyan olmasın diye...

İzzet bey, yumuşamak zorunda kaldı:

— Pekiy canım, dedi, al şu iki bin gaymeyi, o iresmi vir!..

— Olmaaz... Üzerine ilâveler yaptım, şimdi dört bin lira İsterseniz alırsınız, almazsanız, müşterisi çıkana kadar vitrinde dursun.

İzzet bey, dört bin lirayı ressam Kemale saydı. Ertesi ün Semra Kemalin atölyesindeki divana uzanmıştı. Kemal, sevgilisinin boynuna bir kolye taktı. Semra şaşırdı. Kocası bile ona bukadar kıymetli hediye vermemişti.

— Aman Kemal, bu ne güzel şey... teşekkür ederim.

— Evet güzeldir. Hem de iki bin lira...

— Deme!.. Bukadar parayı nereden buldun?..

— Merak etme, kocandan aldım...

Şimdi İzzet beyin büyük apartımanının du varları baştan başa kendi portreleriyle dolu... Semra da çok kıymetli hediyeler içinde yüzüyor.

— Aman karıcığım, çabuk bak... Gözünü açıp kapayana kadar fiyatlar yükseliyor!..

Tehlikesiz herif

Arkadaşlarla sözleşmişlerdi: O akşam yemeği Nuhun Gemisi'nde yiyeceklerdi. Ali herkesten önce gitti. Masaları hazırlattı. Kendisi de bir içki alıp beklemeğe koyuldu. Güzel kızlar da geliyordu buraya. Ama bir uğrayıp gidiyorlardı çoğu. Onlarla oyalandıktan sonra, baktı ki gelen giden yok, Ali Bara tünedi. O sırada kendisinin de tanıdığı bir genç kız içeri girmişti. Geldi. Merhabalaştılar. Gülten:

— Ne bekliyorsun burada? diye sordu. Sen pek görünmezsin buralarda...

— Bizim arkadaşlarla sözleşmiştik. Yemeği burada yiyecektik de...

— Hımmm... İyi. Gelirler öyley se. Biraz bir şey içsek...

— Olur yağ içelim. Yani sen de iç. Çünkü ben zaten içiyorum...

Gülten de bara tünedi. İçmeğe koyuldular. Dereden tepeden derken söz müşterek dostlara döküldü. Ali:

— Veliyi göremiyorum ne zamandır, buralara uğrar mı o? dedi...

— Ne zaman?

— İki hafta evvel... Hem de bu Nuhun Gemisi'nin kapısında...

Bir an, acı bir sessizlik oldu.. Sonra Ali sordu:

— İçeri mi giriyordu, içeriden mi çıkıyordu...

— Daha henüz geliyormuş...

O zaman Ali içini çekti:

— Zaten talihsiz herifin biriydi.. dedi.

NAMUSSUZ...

Mehmet Taşkesen'in nasıl kaçtığını tahkik için timarhaneye gitmişti. Orada en samimi çocukluk arkadaşlarından birini görünce şaşırdı:

— Ne arıyorsun burada yahu? diye sordu. Öteki:

— Ne arıyacağım, bizim namussuz avukat yüzünden düştüm...

— Ne münasebet?

— Ayırmak için katıldığım bir kavgada sanık olarak mahkemeye çıkınca avukatım bu herif suçsuzdur, sarhoş bir babanın dejenere oğludur, esasen delidir, diye sözüm yabana beni müdafaa etti ve hapise atılmaktan kurtardı ama, bu sefer buraya tıktılar...

TEHLİKESİZ

— Peki, dedi Cânan'ın sevgili dostu, eski kocanla barışıyorsun ama, o Leylâ ile evlenecekmiş...

— Biliyorum... Ama onlar iki hafta sonra evlenecekler. Biz o zamana kadar nasıl olsa yine bozuşuruz. Barışmakta bir tehlike yok ki...

(Devamı var)

BEKTAŞİ FIKRALARI Müsabakası

Dinini, imanını...

Sıcak bir gün, üç beş softa kuzu çevirmek için kıra giderler. Çevrilmesi için asgarî dört saat isteyen kuzu aksine pişmez. Hava da sıcak olduğundan softalar ateşin karşısında fena halde bunalırlar. O sırada bir ağaç dibinde gölgelenen bir bektaşi fıkarası görürler, Softalardan biri:

«Bunalmağa mâna yok. Çağıralım şu Bektaşi zındığını; ateşin karşısında kuzuyu çevirsin» der. Bektaşiyi çağırırlar, kuzuyu çevirmesini söylerler. Bektaşi çöker, çöker ama kuzu yine pişmek bilmez. Nihayet o da bunalır:

«Hay dinini salladığımın kuzusu... Hâlâ pişmiyor.» diye bir küfür savurur. Softalar bunu işitince: «Vay, mübarek hayvanın dinine seb etti!» diye Bektaşiye saldırırlar, o da tabanları yağlar, dereye atlar ve karşıya geçip kurtulur.

Softalar dönerler, kuzuyu ortaya getirirler. Fakat biri:

«Dinine küfredilen kuzunun yenmesi caiz değildir. El sürmeyiniz!» der.

Bir diğeri de: «Evet! Bunu ancak köpekler yer! Atalım şunu derenin öbür tarafındaki bektaşi köpeğine. O yesin» hükmünü verir. Ve kuzuyu fırlatırlar, Bektaşi nimeti havadan kapar, kuşağından fodlayı çıkararak en iyi taraflarından cümbüşler. Softalar, yiyecek bir şey kalmadığı için ortaya helvayı getirirler. Bektaşi bunu görünce hemen kalkar, suyun kenarına gelir, oradan bağırır:

— Ben o helvanın da dinini, imanını.....

YÜCEL N. MUTLU
Fatih, Çamaşırcı sok. 8/5

HALT ETME MAHMUT!.

İkinci Mahmut devrinde bir Ramazan günü zaptiyeler bir Bektaşi babasını rakı içerken suçüstü yakalar, Padişaha götürürler.

Bektaşi rakı şişesini arkasına saklıyarak huzura çıkar.

İkinci Mahmut:

— Erenler elini göster! der.

Bektaşi sol elini gösterir, öteki yle şişeyi saklar.

— Öteki elini de göster!

Bektaşi elini değiştirir. Sol eliyle şişeyi arkasında tutarak sağ elini gösterir.

— İki elini birden göster.

Baba arka arkaya yürüyerek duvara gelip dayanır. Şişeyi duvarla sırtı arasında sıkıştırarak iki elini birden gösterir.

— Şimdi öne doğru gel.

Bektaşi babası dayanamıyarak:

— Halt etme Mahmut, bana şişeyi kırdıracaksın., der.

ŞEPNEM HANCIOĞLU
Çankaya caddesi No. 20
Aydın

KURTARSAYDI

Bir adamı Cami avlusunda döverlerken, oradan geçen Bektaşi, bunun sebebini soruyor:

— Orucu yedi de onun için, diyorlar.

Bektaşi de:

— Ah keşke namazı da yesey di de. herkesi bilir bilmez yatıp kalkmaktan kurtarsaydı, demiş..

ALİ RIZA YÜCEL
Belediye Sular İdaresinde
Daire memuru
ANKARA

KENDİ KARİKATÜRÜNÜZÜ TANIDINIZ MI?

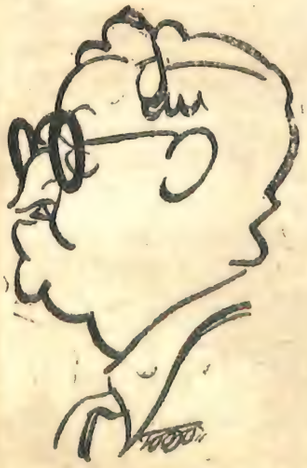

İki İstanbullu...

YAZMASI SİZDEN, ÇİZMESİ BİZDEN...

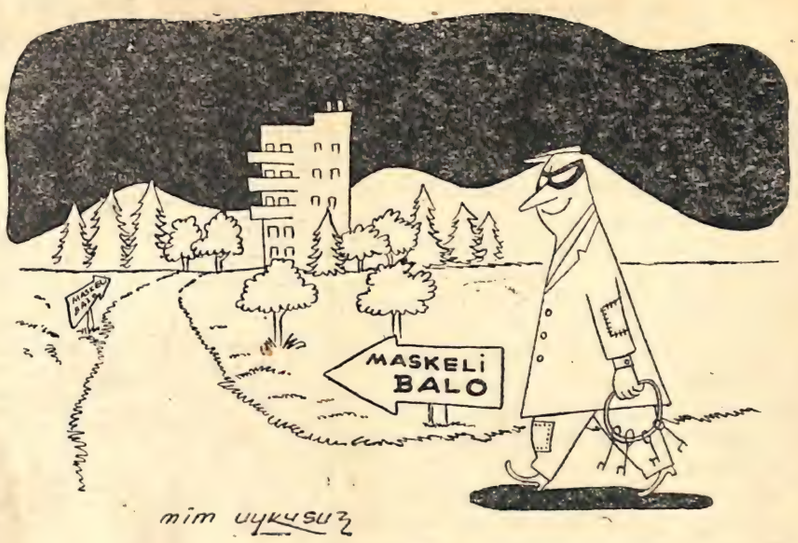

YAZISIZ!..
Yazan: Metin Tetik, Kütahya caddesi No. 19 Eskişehir
Çizen: Mim Uykusuz..

Çifte günah

Bir bektaşi evlenir, musalli bir kadınla,
Ramazan gelir çatar, pek sür'atli adımla.

Hanım namaz kılarak, daim siyamı tutar
Bizim bektaşi baba, aksine oruç yutar,

Çıkaramaz sesini, kadıncağız, sabreder
Efendisi arasız, gece gündüz dem çeker.

Sahuru da kaçırmaz, kalkar gece yarısı
Nihayet dayanamaz, bir gün, der ki karısı:

Efendi, zahmet edip gece uyanmasanız?
Nasıl olsa oruç yok, rahatsız olmasanız?

Bektaşi, kafasını bir sağa, bir de sola
Sallıyarak mırıldar: gidemem kötü yola.
Oruç tutamamakla farzı eda edemem

Sünneti de terkedip çift günaha giremem.

SEVİN ÇULLU
851 sokak No. 9 — İzmir

Herkes girer!..

Paşanın biri, tanıdığı bir Bektaşi ile konuşurken sorar:

— Baba, sen geçen gün bir kadınla gidiyormuşsun, kimdi o?

— Habibem cariyenizdir, efendim..

— Peki ama, pek hırpani, hem de çirkin bir şeymiş. Onun koynuna nasıl girersin?

Buna karşılık Bektaşi şöyle söyler:

— Sizin pamuk gibi hanımınızın koynuna kim olsa girer, marifet bizim o pasaklı kadının koynuna girmekte.

MÜRÜVVET TÜRKOĞLU
Hv. İkmal merkezi lojmanları
Kayseri

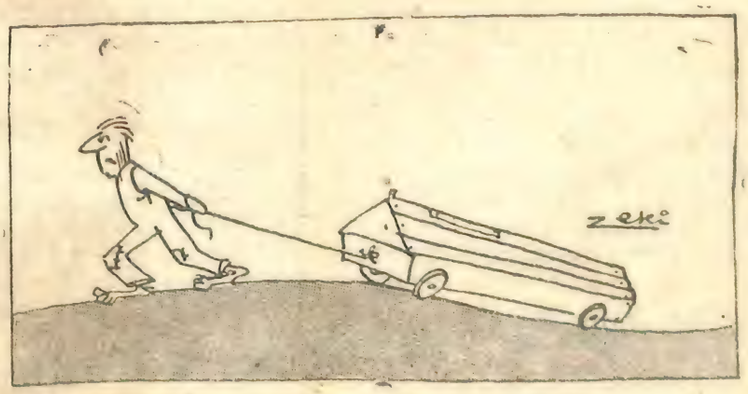

YAZISIZ!..

ERKEK SABAHAT

ERKEK OLAN KADININ HATIRALARI

— Abla, dedim.

— Ne var?

Kız sertti. Galiba yanlış kapı çalmıştım.. Güldüm. O da güldü.

— Ayol sen daha çocuksun, dedi.

— Öyle değil, dedim, biz iki kişi sinemaya gireceğiz, paramız yok.

Kız yine birden ciddileşti.

— Çekil oradan be!.. İş vakti...

— Ablacığım, dedim, nasıl olsa loca dört kişilik. Sen bizi kapıdan sok, sonra siz locanıza gidersiniz, biz de bir yere sıkışırız.

Kız şirretleşti:

— Piç kurusu, çekil oradan! diye bağırdı.

— Eh, sen bilirsin, dedim. Eğer ben de gidip ahlâk zabıtasına haber vermezsem, bana da erkek demesinler.

Kız güldü:

— Bir de benden selâm söyle, dedi.

Bozum olmuştum. Kızın yanına bir adam sokuldu. Birbirlerinin ağzına sokuldular. Fısıldaştılar. Adam gişeden, bir loca bileti aldı. Kızla içeri girerlerken, kız:

— Gelin arkamdan piç kuruları, dedi.

Hemen yürüdük. Turnikeden geçtik. Salon karanlıktı. «Dünya havadisleri» başlamıştı.

Balkonun en arkasına bir yere geçtik. Her taraf doluydu. Balkon basamaklarından birine oturduk. İçerisi sıcacıktı. Ali:

— Bu gece burada uyuruz, dedi.

— Sinemayı temizliyenler görmez mi?

— Sinemayı herhalde sabahleyin temizlerler. Ama gece temizlerlerse, zannetmem ama, bir yere saklanırız.

— Localarda yatalım.

— Olmaz. İç çamaşırı falan unutulmuş mu diye locaları belki açar bakarlar. Koltukların altına, yumuşacık yol halılarının üzerine uzanır, yatarız.

Film bitince, biz Alinin dediğini yaptık. Karnımız kuzu gibi toktu. Sinema sıcaktı. Herkes çıktı. Bir kaç ses duyuldu. Sonra lâmbalar söndü.

Sabahleyin, sinemayı temizlemeğe gelenlerin gürültüleriyle uyandık. İki kadın, üç erkekti. Yavaşça kalktık. Sinemanın çıkış kapısından içeri gazoz kasaları alıyorlardı. Biz o arada kimseye çaktırmadan dışarı çıktık.

Açık havada gerindim. Gazeteciler, caddeye gazeteleri yaymışlardı. Askıdaki gazeteleri okumağa başladım. Ali:

— Yürü ulan, diye kolumdan çekti.

— Yooo, dedim, sabah keyfimi bozma. Ben iki sene kibar aile yanında kaldım... Sabah gazetelerimi okumadan işe gidemem.

Maksadım, dün İnek hafıza yaptığımızı gazetelerin yazıp yazmadığını öğrenmekti. Birinci sayfada bir şey göremedim. İkinci sayfayı çevirdim.

— Aaa!.. diye ağzımdan bir ses çıktı.

Ali:

— Ne var? dedi..

— Gazetede resmim çıkmış.

Resmimin yanındaki yazıyı okumağa başladım:

KAYIP ÇOCUK

«İki sene evvel yanımıza alıp bir evlât gibi bağrımıza bastığımız, yanda resmi görülen Sabahat adında, on dört yaşındaki kız çocuğu, iki gün evvel evden çıkmış, bir daha dönmemiştir. Hep erkek kılığında gezmekte ve saçlarını oğlan çocukları gibi kestirmektedir. Görenlerin, bilenlerin insanlık adına aşağıdaki adrese bildirmelerini rica ederim.»

Mümtaz Geniş»

Ali gülmeğe başladı. Benim başımdan aşağı aşağı kaynar sular döküldü. Sanki birisi elini uzatmış da ensemden yakalayıp, yine o eve götürecek zannettim.

— Tuh Allah belâsını versin, dedim. Kız çocuğu diye ilân vermişler. Ulan ben kızmı yım

O kızgınlıkla hızlı hızlı yürüdüm. Ali:

— Bugün pazar, maç var, dedi. Öğleden sonra maça gidelim.

— Gidelim, dedim.

★

AKBABA'NIN MİZAH ROMANI

— 9 —

HAYAT ÜNİVERSİTESİ

Günlerimnz çok rahat, çok eğlenceli geçiriyorduk. Keyfimiz nasıl isterse öyle yaşıyorduk. Aç, susuz kalmıyorduk. Sinemaya gi-

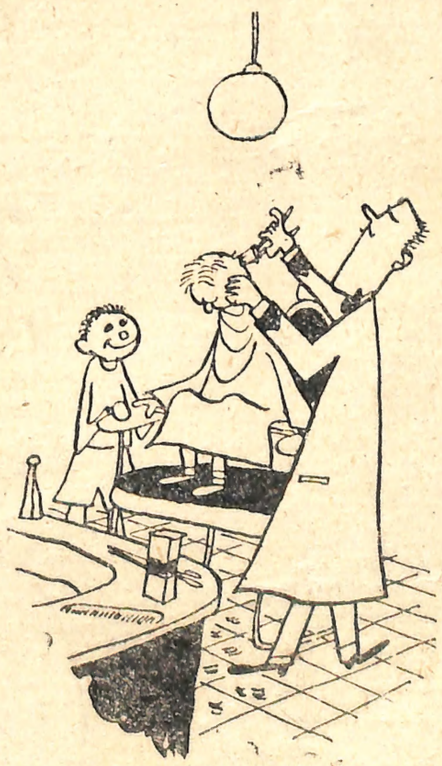

diyorduk, tiyatroya gidiyorduk, maça gidiyorduk. Kışı geçirdik, bahar geçti. Yazın ilk günleri idi. İkimizin de üstü başı berbattı. Elbiselerimiz üstümüzden dökülüyordu.

Bir gün akşama doğru Taksim Gezisinde güneşliyorduk. Karnımız acıkmıştı. Bize doğru gelen bir adamı Aliye gösterdim:

— Bak ulan!..

Ali:

— Vay namussuz! diye yerinden fırladı.

— Dur! Diye koluna yapıştım. O da bize doğru geliyor. Belki yine yemeğe götürmeğe kalkar.

— Tanırsa?..

— Tanırsa tepesine çullanırız.

Bizim evden kaçtığımız gün, enayi dediğimiz merhametli adam yanımıza gelince:

— Çocuklar, nedir bu saçlarınız böyle?.. Diye sordu.

— Sana ne?

— Haydi sizi berbere götüreyim. Kestireyim saçlarınızı.

Ali:

— Pekâlâ... Ama bizim paramız yok, dedi..

— Ben veririm paranızı.

Adamın peşine düştük. Yolda bize:

— Ben çocukları çok severim. Fakir çocuk gördüm mü yüreğim parçalanır, diyordu.

Ali herife:

— Allah razı olsun beyefendi, dedi.

Adam bizi tanımamıştı.

Beyoğlundaki büyük berberlerden birine girdik. Adam boş bir koltuğa oturdu. Biz boş koltuk bulamadığımız için sandalyede oturuyorduk. O traş olup kalkınca Aliye:

— Haydi geç yavrum, sen de traş ol, ben şuradan bir cıgara alıp geleyim, dedi.

Ali:

— Ben traş olmıyacağım, dedi.

— Ol oğlum ol... Bak saçlarına. Haydi otur şuraya.

— Olmam...

Adam Aliyi zorla berber koltuğuna oturtup, sıvışmak istiyordu. Berber de adamla bir oldu. Aliyi oturtamadılar. Bu sefer bana döndü:

— Öyleyse hadi sen traş ol oğlum.

— Olmam!

— Neden? Ben sizi buraya traş ettirmek için getirmedim mi evlâdım?

Ali, sol eliyle herifin yakasına yapıştı. Sağ eli arkasında hazırdı. Ben de berber çırağının elinden fırçayı kaptım. Bütün müşteriler, berberler bize bakıyorlardı. Eğer zora kalırsak, burasını darma duman edecektik. Ali:

— Hani biliyorsun ya, dedi, sen bize bir kere daha acımıştın da, karnımızı doyurmak için lokantaya sokmuştun.

Adam, pabucun pahalı olduğunu anladı. Berberlere döndü:

— Dünyada kimseye merhamet etmiyeceksin, dedi. Şu iki çocuğu sokakta gördüm. Saçları papas gibi olmuş, acıdım. Traş ettirmeğe getirdim. Bakın şu nankörlere!

Kasada oturan adama sordu:

— Bu iki çocuğun traşı ile benimki kaç kuruş?

— Beş yüz yirmi.

Paraları çıkardı, kasaya bıraktı. Şapkasını veren çırağa da bahşiş verdi, gitti.

Biz koltuklara oturduk. Berber:

— Bu adam babanız değil mi? diye sordu.

— Değil, dedim.

Traş olurken adamın bize yaptığını anlattım. Berber:

— Saçların ne güzel senin, ipek gibi, dedi. Kız olduğumu anlıyacak diye ödüm koptu.

— Ama hiç bakmıyorsun saçlarına, kir içinde. Yıkasana...

(Devam edecek)

Dünya Karikatürleri

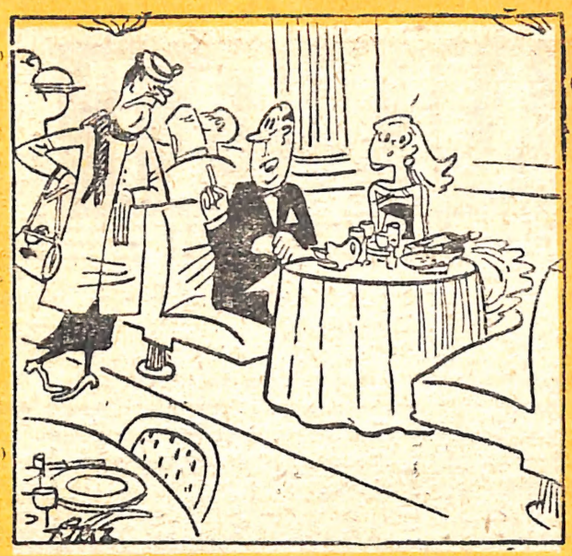

— Vallahi, müdür bey, davet etmişti karıcığım; ansızın hastalanmış, yerine daktilosunu gönderdi!..

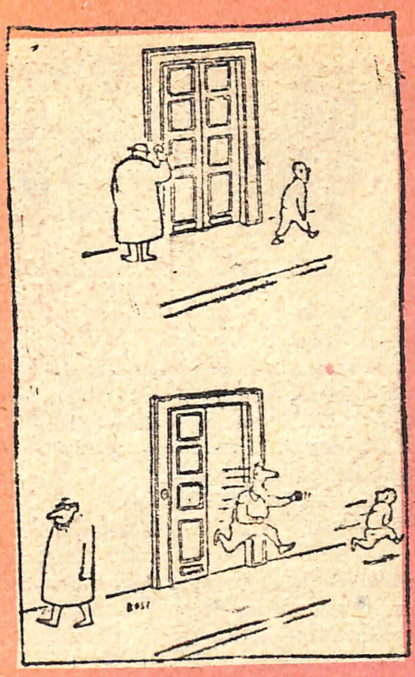

YAZISIZ!..

— Fransız —

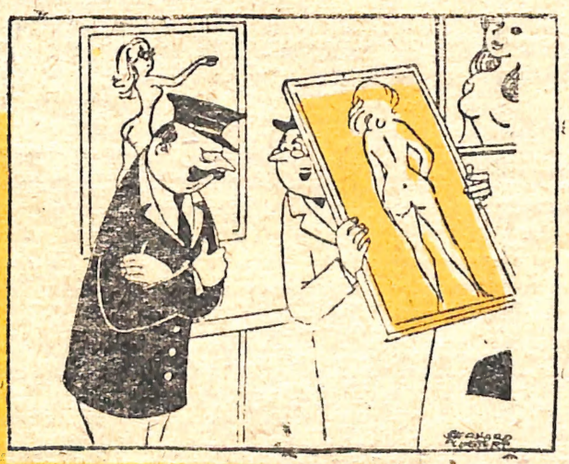

Polis — Bir şey değil... Tanıdık mı diye baktım!,,

— Fransız —

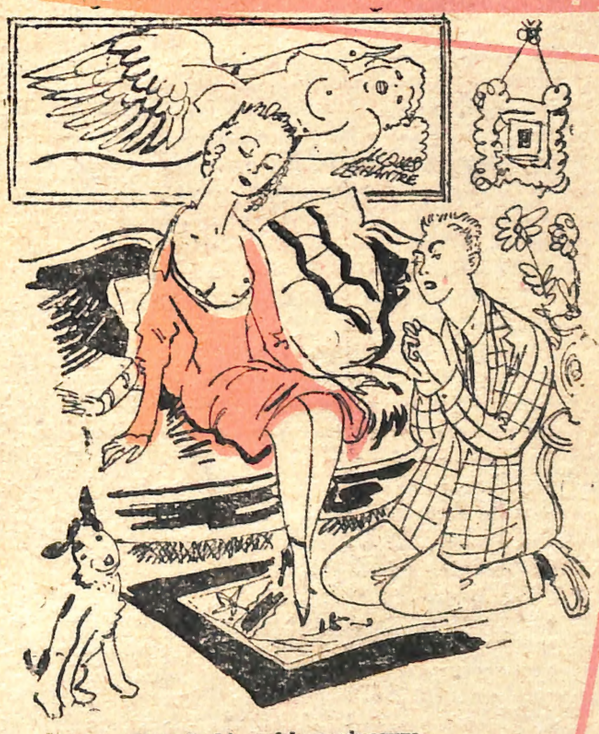

— Sizi platonik bir aşkla seviyorum...

— Aman ne iyi... Şimdiye kadar bu türlüsünü hiç tecrübe etmemiştim!..

— Fransız —

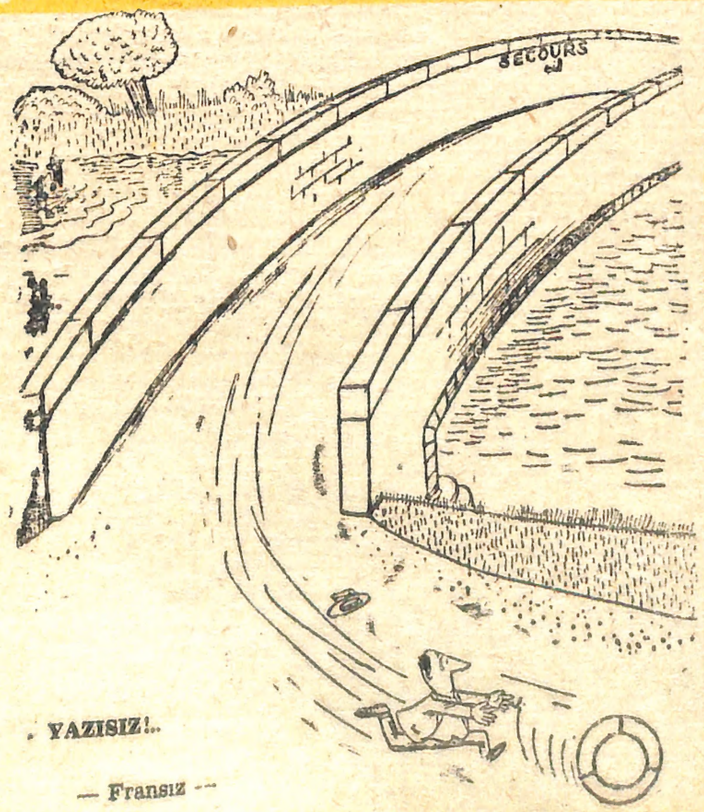

YAZISIZ!..

— Fransız —

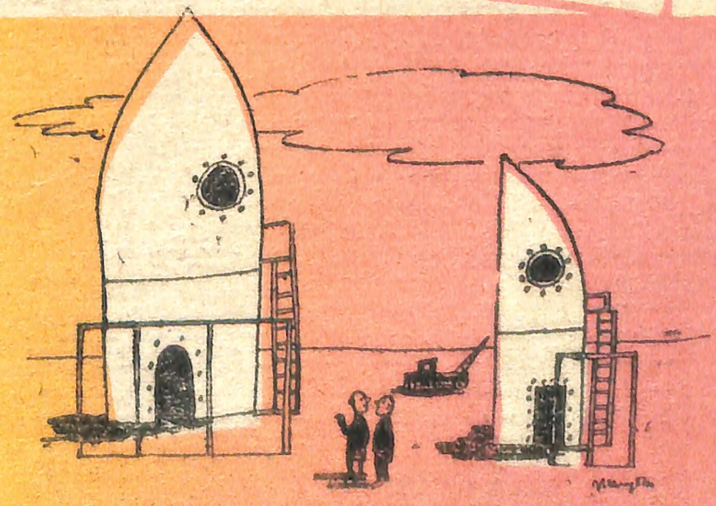

— Bu aya gider, bu da yarım aya!..

— İtalyan —

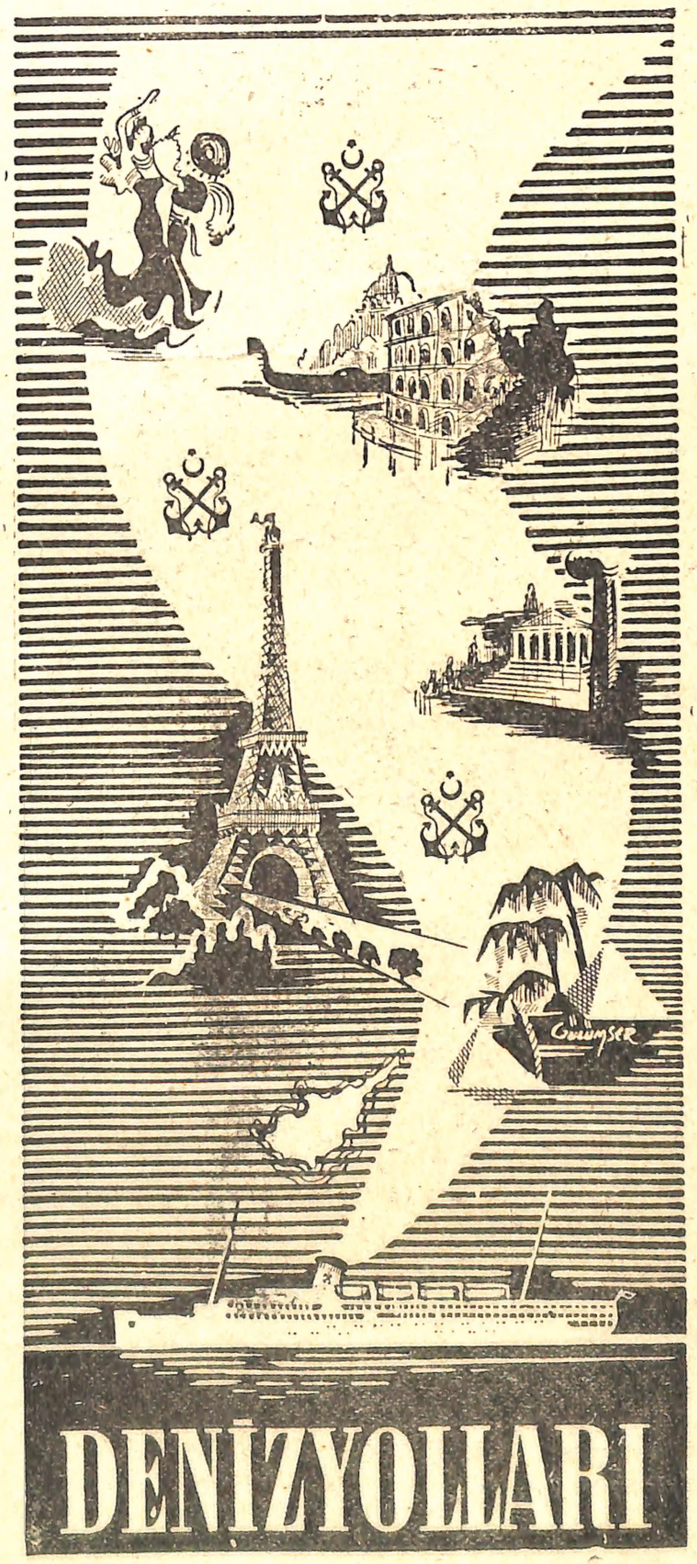

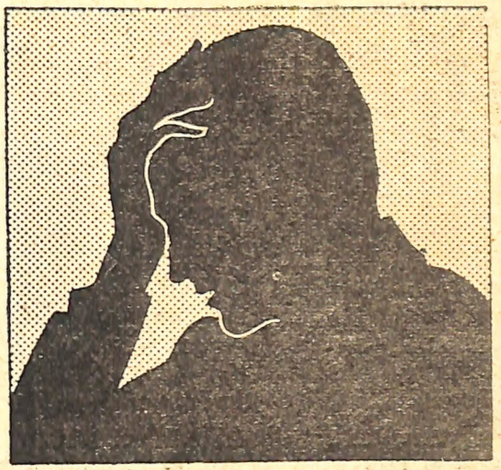

BAŞ AĞRILARINA
KARŞI
OPON
FAYDALIDIR

OPON, baş, diş, adale, sinir, lumbago, romatizma, siyatik ağrılarına, soğuk algınlığından ileri gelen ağrı ve kırıklığa karşı faydalıdır.

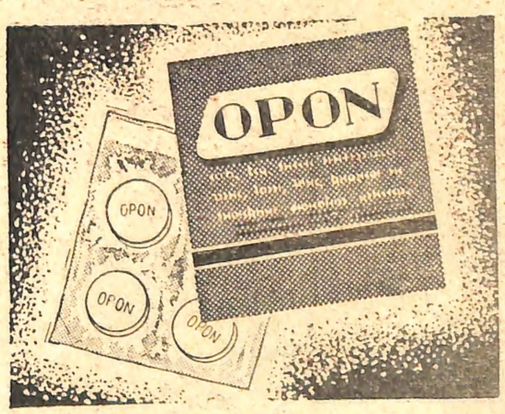

günde 6 tablete kadar alınabilir

56-29

Sahibi :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı İşlerini fiilen idare eden
AHMET KOÇER

Adres : Koldfarer Cad. No. 8-10. Daire 3.

Telefon: 221811

Abone : Seneliği 25, 6 aylığı 12,5 lira.

Fiatı: 50 Kuruş

Basıldığı yer :
ERCAN Matbaası

Akbaba
siyasî mizah gazetesi

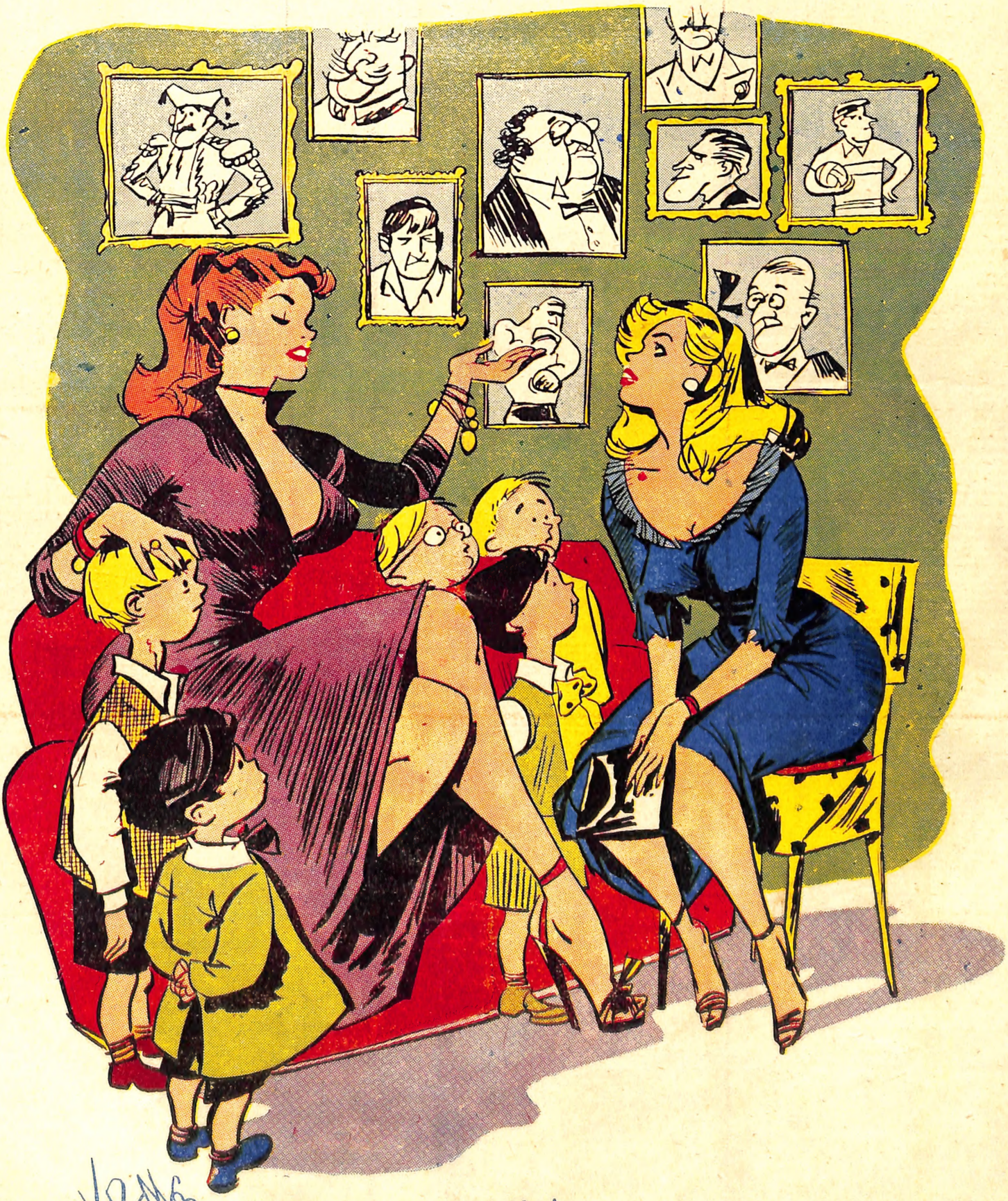

Aşk hâtıraları!
— İşte, bunlar gitti, bunlar kaldı!